

ပွေန်ဘိဇ္ဈိနယ် နှောကုန်းကျေးရွာ

သဲအင်းဂူ ကျောင်း ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

ကျေးဇူးရှင်

သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကိုယ်တိုင်ဟောကြားတော်မူသော

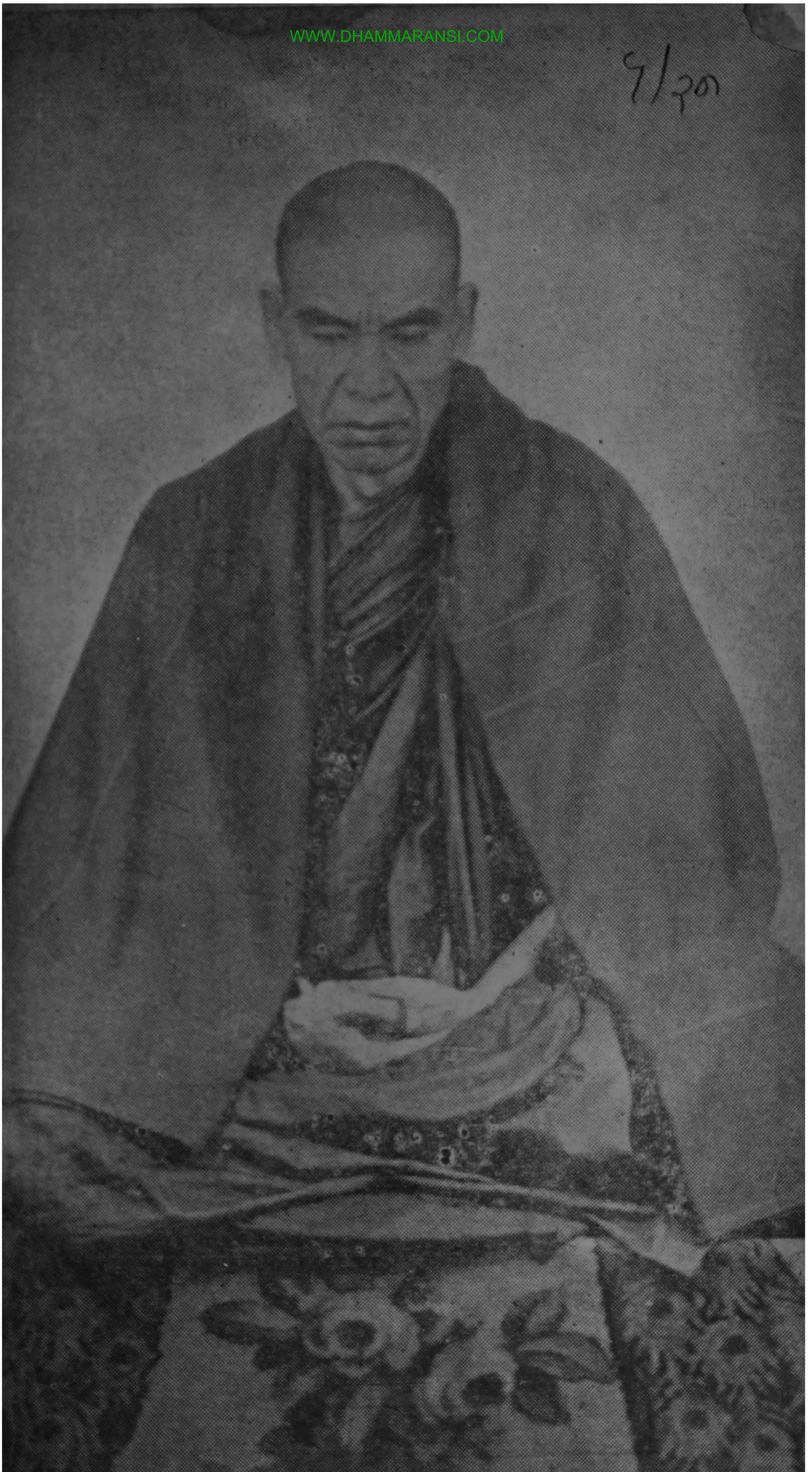
နှစ်မဂ် နှစ်ဖိုလ်

အသုဘခန္ဓာကိုယ်

ခန္ဓာကိုယ်တွေကျင့်စဉ်တရားတော်များ

၄

9/20

မှော်ဘီမြို့နယ် နှောကုန်းကျေးရွာ
သဲအင်းဂူကျောင်း ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
ကျေးဇူးရှင်

သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကိုယ်တိုင်ဟောကြားတော်မူသော

နှစ်မဂ် နှစ်ပိုလ်

အသုဘခန္ဓာကိုယ်

ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ကုသိုဉ် ခဉ်တရားတော်များ

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၃၉၉၀)

ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၇၀-ခု၊ ဇွန်လ အုပ်စု ၅၀၀၀။

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဦးဩဘာ (ကင်းလွတ်ခွင့် ၀၁၂၂၉)
မိုးသီးကောင်းဘုရား ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဝေယျာဝစ္စ
နိဗ္ဗာန်ဆော်ဝတ်အသင်း အကျိုးတော်ဆောင်
ရန်ကုန်မြို့။

ပုံ နှိပ် သူ။ ။ မောင်သန်းဦး (၀၇၃၂-မြ)
မိဘမေတ္တာ ရွှေတုံဆိပ်ပုံနှိပ်တိုက်၊
၂၇၊ ဗဟန်းလမ်းမကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့။

အမှာစာ နိဒါန်း။

ဤ “နှစ်မဂ် နှစ်ဖိုလ် အသုဘခန္ဓာကိုယ်” တရား စာအုပ်ကို ကျေးဇူးရှင် သဲအင်းဂူ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင် (၂၁)လ ထိုင်ရာမထ လူသေလျှင်သေ၊ မသေလျှင် တရားရပြီး ကိလေသာသေဟု၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ကျင့်ကြံ အားထုတ် သော ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ တရားများကို မှိုသုံးကောင်း အရိယာဓမ္မာရုံကြီး တွင် ဟောကြားပါသဖြင့်၊ အများဝေနေယျ ယောဂီဆွေမျိုး ညာတကာအပေါင်း သိစေကြောင်း ရည်မှန်းပြီး၊ တိုက်ရိုက် တရားမှ ကူးယူပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလှူဒါန်းပါသည်။

ထိုစာအုပ်ပါတရားများသည် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးကိုယ်တိုင်က ဝိပဿနာတွင် အဆုံးတရားဟု သတ်မှတ်ထား သော အသုဘ အရင်းခံပြီး အဆိုပါ အသုဘကို၊ ယခုနှစ် ၁၃၃၁-ခု၊ ဝါတွင်းကာလ သဲအင်း အဓိဋ္ဌာန် ဂူအတွင်း (၄)လ တိုင်တိုင် ပြသရာတွင်၊ အသုဘ ခန္ဓာ ကိုယ်တွေ့၊ တွေ့ကြသော ယောဂီအများ ပိုမိုသိရှိအထောက်အထား ရစေရန်၎င်း။ မြို့နယ် အရပ်ရပ်ရှိသော၊ တရားယောဂီ ဆွေမျိုးအပေါင်း၊ ၎င်းဆရာ တော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် ဟောကြား ထားခြင်းကို ကိုယ်တိုင်

လာရောက်မနာကြားရသော်လည်း ဘတ်ရှု မှတ်သား ခြင်းဖြင့်၊
လိုအင်ဆန္ဒပြီးမြောက် ခရီးရောက်ရန် ချည်ရွယ်ချက် ထုခိုင်နှုန်း
အပြည့်ဖြင့် ကျွန်တော်များ၏ အသင်း
အရိယာဓမ္မာရုံကြီးမှ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေ လှူဒါန်းအပ်ပါကြောင်း။

(ပုံ) ဩဘာ

ဓမ္မဒါနပြုလိုသော ယောဂီ
များ ဆက်သွယ်ပါက
သာသနာကြီး၏ အကျိုး
အတွက် ကူညီရန်အသင့်
ရှိပါကြောင်း။

နိဗ္ဗာန်ဆော်အကျိုးတော်ဆောင်
အရိယာဓမ္မာရုံကြီး
မိုဗ်းကောင်းဘုရား
ရန်ကင်းစာတိုက်
ရန်ကုန်မြို့။
ဖုံး-၅၁၁၉၈

တရားကလဲ ဘာ ဟောရ မှန်းလဲ မသိဘူး၊ ကျောင်းမှာလဲ ဟောရ၊ တလောကလေးကလဲ တက္ကသိုလ်ခမ္မာရုံကြီးမှာ ဟော ခဲ့ရတယ်။ အခုတခါ မိုဗ်းကောင်းခမ္မာရုံလာပြီး ဟောရပြန်တယ်။ တရားတွေက ထပ်များ နေမလား မပြောတတ်ဘူး၊ စာကျက် ထားလို့ ရှိရင်တော့ စာအုပ်ထဲကြည့်ပြီး ငါနက်ဖြန် ဘာဟောရ မယ်၊ သဘက်ခါဘာဟောရမယ်ဆိုတာ စာအုပ်ကြီးလှန်ပြီးကြည့် လို့ ရှိရင် သိမယ်၊ အခု ဘာ ဟောရ မှန်းလဲ မသိဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန် ဟောရမှာပေါ့နော်၊ ပစ္စုပ္ပန် တရား ဆိုတော့ မော်လမြိုင်က တကာကြီးတယောက် စောစောကဦးပဉ္စင်းကိုလှည့်လှည့်ကတယ်၊ အရှင်ဘုရား— အရှင်ဘုရားထံကို တပည့်တော် အိပ်မက် မက်ပြီး လှာတာပါ၊ အရှင်ဘုရားကိုဖူးချင်လို့ သံအင်းဂူကျောင်းကို အခု မနက်သွားပါတယ်၊ အခုမနက်သွားတော့ သံအင်းဂူမရောက်ခင် မှော်ဘီကျတော့ တရုပ် ဦးရွှေဖူးကနေပြီးတော့ ဟာ—ခင်ဗျား မြန်မြန်သွား မိုဗ်းကောင်းမှာ တရား ဟောလိမ့်မယ်၊ အဲဒီမှာ

(၆)

တရားသွားနာချေ၊ ဦးရှေ့ဖူးဆိုတာက ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ယောဂီတဦးဘဲ၊
သဲအင်းဂူမှာ ဝါတွင်း (၄)လ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ပြီး မပြန်ဘဲနဲ့ တရား
ကျင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ၊ အဲဒီတကာက တွန်းလှက်လိုက်တော့ မိုသ်း
ကောင်းကိုရောက်လာတယ်။

မိုသ်းကောင်းကို ရောက်လာတဲ့ အချိန်အခါကြာတော့ သူက
ပြောတယ်၊ အရှင်ဘုရား- တပည့်တော် မော်လမြိုင် ကတိုး
ကော့နှုပ်သားပါတဲ့ ကတိုးကော့နှုပ်မှာ တပည့်တော်တရားပြုပါ
တယ်ဘုရားတဲ့၊ ပြတော့ တကာမဘဲ လာတယ်၊ တကာ တယ်မရှိ
ဘူး၊ အဲဒီတော့ ပစ္စုပ္ပန် အခုကြည့်လိုက်ပြန်တော့လဲ တကာမကြီး
တွေဘဲလာတယ်၊ တကာတွေ ဘယ်သွား နေသလဲတော့ မပြော
တတ်ဘူး၊ ဘုရားလက်ထက်က ပါသွားကုန်ပြီထင်တယ်၊ မြတ်စွာ
ဘုရားလက်ထက်က တကာတွေ ပါသွားကုန်ပြီ၊ ကုန်သလောက်ရှိ
နေပြီ၊ အခု နောက်ပိတ်ဆုံး သာသနာကာလ ဝိမုတ္တိယုဂခေတ်၊
အနတ္တသာသနာ တပတ်ပြန်လှည့်လာတဲ့ အချိန်အခါ ကြာတော့
သာသနာတဝန် မင်းကောင်းတဆက်တဲ့၊ သာသနာတဝန် မင်း
ကောင်း တဆက်လို့ ရှေ့က ဒီလိုပညတ်ပြေးတယ် မဟုတ်လား၊
သာသနာတဝန် မင်းကောင်းတဆက်ဆိုတဲ့ ဥစ္စာ အခု ၂၅၀၀-
ကျော်လာလို့ အခုနောက်ပိတ်ဆုံးသာသနာ ၂၅၀၀-ထဲ ဝင်လာပြီ
မဟုတ်လား၊ ဝင်လာတဲ့အချိန်အခါ သာသနာတဝန် ကျော်လာ
ပြီမဟုတ်လား။

(၇)

သာသနာတဝက် မင်းကောင်းတဆက် ဆိုတော့၊ သာသနာ
 တဝက်ကျတော့ တကာကြီးအကျင့်နဲ့ဝင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အမြို့မြို့
 အရွာရွာမှာ ဟိုကလဲ ဝိပဿနာ၊ ဒီကလဲ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
 တရားကို နာကြားမှ လောကီတရားတွေကို မနာနိုင်တော့ဘူး၊
 လောကီတရားတွေကို မနာနိုင်တော့လို့ အခုနာတာ့က ဘာလဲ၊
 ဝိပဿနာတရား၊ အမြို့မြို့အရွာရွာမှာပွင့်လင်းတဲ့ ဓမ္မရတနာတွေ
 အဲဒီ သာသနာတဝက်မင်းကောင်းတဆက်ဆိုတာ ပေါ်ရမှာကိုး
 မင်းဆိုတာကဘာမင်းလဲ ဘယ်လိုမင်းလဲ၊ သာသနာတဝက် မင်း
 ကောင်းတဆက် ဆိုတာ သစ္စာ ၄ ပါး တရားတော်မြတ်ကြီးက
 ပေါ်လွင်ရလိမ့်မယ်၊ သစ္စာ ၄ ပါး တရားတော်မြတ်ကြီးက သော
 တပန်မြင်တဲ့သစ္စာတပါး၊ သကဒါဂါမ်မြင်တဲ့ သစ္စာတပါး၊ အနာ
 ဂါမ်မြင်တဲ့သစ္စာတပါး၊ ရဟန္တာမြင်တဲ့သစ္စာတပါး၊ အမှန်မြင်တာ
 က သစ္စာကြီးတတ်တယ်၊ အဲဒီတော့ ပညတ်လို့ သာ ဒုက္ခသစ္စာ၊
 သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ သစ္စာ ၄ ပါးဘဲ။ ဒုက္ခနဲ့
 ဒုက္ခမြင်ရင် သမုဒယမြင်လိမ့်မယ်၊ ဒုက္ခသမုဒယ ဒီ ၂ လုံးမြင်လိုက်
 ပြီဆိုရင် မဂ္ဂနဲ့ နိရောဓက အလိုလို အကျွမ်းဝင်ပြီးသား၊ မြင်ရမှာ
 က ဘာလဲ ဒုက္ခမြင်အောင် ကြည့်ရလိမ့်မယ်၊ ဒုက္ခမြင်မှ သာလျှင်
 ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းအကျိုးတရားကိုမြင်မှ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အကြောင်း
 ကို ပြန် ရှာ လိမ့် မယ်၊ ဒုက္ခ ဖြစ် နေ တဲ့ အကျိုး တရား ကြီးဟာ
 အကြောင်းပြန်ရှာလိုက်တော့ ဒီဒုက္ခဖြစ်နေတာ ဘာကြောင့်ဖြစ်
 လဲ အကြောင်းသမုဒယကြောင့် အကျိုး ရုပ်-နာမ် ဒုက္ခတွေဖြစ်နေ
 ပါသလားလို့ အကြောင်းသမုဒယ အကျိုး ရုပ်နာမ် ဒုက္ခကိုမြင်ပြီ
 မဟုတ်လား၊ ဒုက္ခ- သမုဒယ ဒီ ၂ လုံးနဲ့ သစ္စာ ၄ ပါးဘဲ၊ အဲဒီ

(၈)

တော့ သောတပန်မြင်တဲ့ သစ္စာကတပါး၊ သကဒါဂါမ် မြင်တဲ့ သစ္စာတပါး၊ အနာဂါမ်မြင်တဲ့ သစ္စာတပါး၊ ရဟန္တာမြင်တဲ့ သစ္စာ တပါး၊ မြင်တာ အမြင်တမျိုးစီ။

ဆရာတော်ကြီးတွေ လက်ခံလေး စပ်ဆိုထားတာရှိတယ်တကာ ကြီးရဲ့ မနုဿတဒုလ္လဘအခါတွင် ရုပ်နာမ် ၂-ချက် ဖြစ်ပျက် မမြင်၊ တရားသက်တန်း၊ ကုန်ခမ်းပျော်ရွှင်၊ အနေမမြတ်လို့၊ သေကြပ်ရှင်ကြပ်ပေ၊ အသက်ကြီးပေမဲ့ တကာကြီး တရားကြ တော့မကျင့်နိုင်ကြဘူး၊ ရုပ်နာမ်လဲမမြင်ဘူး၊ အသက်ကတော့ ရှည်ပါရဲ့၊ သက်ဆိုးရှေ့ဖြစ်နေပြီ။

အခုန- သုဿာန်ဆရာတော်လဲ ဟောသွားတယ် မဟုတ် လား၊ သက်ဆိုးရှေ့ဖြစ်ရင် မြတ်ပါ့မလား။ အဲဒီတော့ မနုဿတ ဒုလ္လဘအခါတွင် ရုပ်နာမ် ၂-ချက် ဖြစ်ပျက်ဉာဏ်မြင်၊ တနေ့ တရက် အသက်ရှည်လျှင်၊ အနေမြတ်လို့၊ သေမြတ် ရှင်မြတ်ပင်၊ တနေ့တရက်ကလေး၊ ဒါကရုပ်ဘဲ၊ ဒါကနာမ်ဘဲ၊ ဒီလိုသိလိုက်ပြီ ဒါက ရုပ်၏သဘောတရား၊ ရုပ်၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒါကနာမ်၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ နာမ်၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒါကရုပ်၏သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒါက အသုဘ၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒါက အသုဘ၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒါက ဓါတ်၏ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဓာတ်၏ သဘာဝ သဘာဝလက္ခဏာ၊ ဒီလို- ဓာတ်ပိုင်းရယ်၊ ရုပ်ပိုင်းရယ်၊ နာမ်ပိုင်းရယ်၊ အသုဘပိုင်းရယ်၊ ခန္ဓာထဲမှာ ဓါတ်ပိုင်းရော၊ ရုပ် ပိုင်းရော၊ နာမ်ပိုင်းရော၊ စေတသိက်ပိုင်းရော၊ အသုဘလက္ခဏာ

(၉)

ပိုင်းရော၊ ခန္ဓာထဲမှာ ပရမတ် စာတွေ မဟုတ်လား၊ သစ္စာလေး
ပါး တရားတော်မြတ်ကြီး၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါး၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန် ဟောတဲ့
တရားတွေကဘာလဲ၊ အကျိုးတရား၊ ပဋိပတ်အကြောင်းကြောင့်
ပရိယတ်အကျိုးတရားထွက်လာတယ်။ အကြောင်းအကျိုးမဟုတ်
လား။

သင်္ခါသနာတစက် မင်းခေါင်းတဆက်ကြတော့၊ ဘုရားထား
ပစ်ခဲ့တဲ့ ပရိယတ်ဒေသနာအစဉ်တွေကို ကြည့်ပြီးတော့ ဆေးစာ
တွေထားပြီးတော့ ခန္ဓာမှာရှာရလိမ့်မယ်၊ ပရိယတ် အကြောင်း
တရားဖြစ်သွားပြီတော့ကြီးရဲ့၊ ဘုရားကဟောထားတယ်၊ ငါလို
လုပ်ရင် ငါလိုရမယ်တဲ့ ငါလိုကျင့်ရင် ငါလိုတွေ့လိမ့်မယ်၊ ငါလို
မြင်ရင် ငါလို သိလိမ့်မယ်။ ဘုရားဟောထားတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်
လို့ရုံရင် ဘုရားနောက်ကို လိုက်ရလိမ့်မယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီတော့
ဘုရားက အကောလိကောတဲ့၊ အခါမလင့်အချိန်မရွေး အခုလုပ်
ကြည့်၊ အခုတွေ့လိမ့်မယ်၊ သင်းချိုင်းကုန်း လက်ညှိုးထိုးမပြဘူး၊
တမလွန် လောက လက်ညှိုးထိုး မပြဘူး၊ အခု လုပ်ကြည့်
အခုတွေ့လိမ့်မယ်တဲ့၊ ဘုရားက ငါဟောတဲ့စကား မယုံနဲ့ အုံးတဲ့
မယုံပါနဲ့၊ ဦးပဉ္စင်း ဟောတာလဲ မယုံပါနဲ့ လုပ်ကြည့် လုပ်
ကြည့် လို့ တွေ့ရင် အဲဒီတော့ သိလိမ့်မယ်၊ မလုပ်ဘဲနဲ့သိတဲ့
တရားမျိုးမဟုတ်ဘူး၊ အပြောတရား မဟုတ်ဘူး အလုပ်တရား၊
အပြောတရားကတော့ပြောတာဘဲရှိတယ်၊ အပြောတရားကတော့
ပြောနေတာဘဲ ရှိနေတာဘဲ၊ တကာကြီးတို့ ဦးပဉ္စင်းတို့သံသရာ
လဆန်း (၁)ရက်ထဲက အပြောသမားတွေဖြစ်လာတယ်၊ အပြော

(၁၀)

သမားတွေဖြစ်ခဲ့တာများခဲ့ပြီ။ အမှန်တရားတွေမမြင်ခဲ့လို့ သံသရာကြီးကို ပြေးလျှောက်ပြီး လယ်ခဲတယ်တကာကြီးရဲ့။

ခွေးတွေဖြစ်လိုက်၊ နွားတွေဖြစ်လိုက်၊ ဝက်တွေဖြစ်လိုက်၊ ကြက်တွေဖြစ်လိုက်၊ ရေထဲက ငါးတွေဖြစ်လိုက် ဦးပဉ္စင်း ဖြစ်လာတဲ့ ဥစ္စာတွေကို အတိတ်ပြန်ပြီး ကြည့်လိုက်လို့ ရှိရင် တုံ့လှုပ်သွားတယ် ရုပ်အစဉ်၊ ခန္ဓာအစဉ်၊ နာမ်အစဉ် ပြောင်းလာခဲ့တာ၊ ပြောင်းလဲပြီးဖောက်ပြန်လာခဲ့တဲ့ တရားတွေ၊ ဒါတွေကို အတိတ်ကို ပြန်ပြီး မြင်လိုက်တော့ ခံရတဲ့ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခ၊ ခန္ဓာအစဉ်၊ ရုပ်အစဉ်၊ နာမ်အစဉ်တွေ ပြောင်းလာတဲ့ သင်္ခါရဒုက္ခ အတိတ်ပြန် မြင်တော့ တုံ့လှုပ်သွားတယ်။ အတိတ်ပြန်မြင်တော့ ခံခဲ့ရတာကိုး ဒီလိုမြင်တော့ တကာကြီးရေ တုံ့လှုပ်တယ်၊ ကြောက်တယ်၊ အများကြီးကြောက်တယ်။ ဦးပဉ္စင်းအတိတ်ကာလတုံးက လူကောင်းမှ မဟုတ်ဘဲ၊ စာကလဲမတတ်ဘူး၊ စာကလဲ အခုနေ ယဿာနုဘာဝါတော့ မရွတ်တတ်ဘူး၊ ဆွမ်းစားပင့်လို့ ပရိတ်ရွတ်ရမယ်ဆိုရင် ပရိတ်ရွတ်တတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လွတ်လိုက်ရော၊ ကိုယ်မှမရွတ်တတ်ဘဲကို၊ ဦးပဉ္စင်း တဝါကျော်ကျော်လောက်ရတော့ သူများ ရွတ်တော့လဲ ကိုယ်ကရွတ်ချင်တယ်။ ဘယ်လိုရွတ်သလဲ ဆိုတာ သိချင်သလား၊ မှားရွတ်နေတာကိုပြောတာ ကိုယ်ကတော့ ကိုယ်ကိုယ်ကို ဟုတ်လှပြီလို့ ထင်နေတယ်။

မင်္ဂလာတရားတော်မြတ်ကြီးကို ဟောချင်လို့ သဘောတော့ တယ်နေ့ စာလို့ရွတ်လိုက်တော့ မှားနေရော တကာကြီးရေ

(၁၁)

စာလို့ရွတ်တော့ ဘယ်လိုရွတ်တယ်ထင်သလဲ ဦးပဉ္စင်းရဲ့တကာကြီး
 တယောက်ရှိတယ်။ ဦးပဉ္စင်းရဲ့တကာကြီးက သိမ်ကြီးစျေး ဦးဘရင်
 လေ။ ဦးဘရင်က စာတတ်တယ်။ ဦးပဉ္စင်းက ရသလိုလို ဘာလို့
 လို့နဲ့ တကာကြီးရဲ့ အမှတ်တမဲ့ကောက်ပြီး ရွတ်လိုက်တယ်။ ကိုယ်
 က မင်္ဂလာ တရားတော်မြတ်ကြီး ဟောချင် တာကိုး။ ဘယ်လို
 ကောက်ပြီး ရွတ်လိုက်သလဲဆိုတော့ “ဘောဒေဝပုတ္တ အိုနတ်သား
 ဗာလာနံ လူမိုက်တို့ကို ယာသေဝနာစ အကျင့်မမှီဝဲ မဆည်းကပ်
 ရခြင်းသည်၎င်း၊ ပဏ္ဍိတာနံ ပညာရှိတို့ကို ယာသေဝနာစ
 အကျင့် မှီဝဲဆည်းကပ်ရခြင်းသည်၎င်း၊ အဲဒီလို ရွတ်လိုက်တော့
 မှားကုန်ရော၊ နို့စာမှမတတ်ဘဲ စာတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဟာစာ
 တွေရွတ်နေဟာ ကြည့်စမ်းပါလား။ ဒီကတော့ သဘော ဟော
 ချင်လို့ သုဿာန်ဆရာတော်က စာလို့ရွတ်တော့ ဦးပဉ္စင်းကလဲ
 ရွတ်တော့ ရွတ်ချင်သေးတယ်။

ဘာကြောင့်လဲ ကိုယ်ကစာမှ မတတ်ဘဲ! စာမတတ်တော့
 စာသံကလေး နားထောင်ရတာ တယ်ပြီး ပီတိဖြစ်တယ်။ ဘာ
 ကြောင့်လဲတဲ့ နာလို့ကောင်းတယ်။ အသံလေးက ချောတယ်။
 ရွတ်လို့ကောင်းတယ်။ သူကချောတော့ ကိုယ်ကရွတ်ကြည့်တယ်
 မရဘူး။ ဘယ်ရမလဲ ကိုယ်ကစာမှမတတ်ကို။ အဲဒီတော့ အရေး
 ကြီးဆုံးအချက်က တကာကြီးရဲ့ အရွတ်သမားနဲ့ အလုပ်သမား
 အရေးကြီးတယ်။ တကာကြီးတို့ ဦးပဉ္စင်းတို့ သံသရာလဆန်း ဝ-
 ရက်ထဲက ရွတ်လာခဲ့တာများခဲ့ပြီ။ အဲနောက်ပိတ်ဆုံး သာသနာ
 ကာလ ဝိမုတ္တိယုဂခေတ် အနုတ္တသံသရာတပတ်ပြန်လည် လာတယ်။

(၁၂)

သာသနာတဝန် မင်းကောင်းတဆက် အဲဒီတော့ မင်းဖြစ်အောင် လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။ အခုတရားနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တရားထိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေဟာ မင်းတွေ ဘာမင်းတွေများထင်သလဲ စကြာမင်း၊ လက်နက်ကြီးကိုင်တာ မင်းမဟုတ်ဘူး၊ လူဆိုးခေါ်တယ်။

မင်းဆိုတာက ဘာလဲတဲ့ ကိလေသာကို နိုင်တာမှမင်း၊ ဒေါသ ကိလေသာကို နိုင်တာမှမင်း၊ မောဟကိလေသာကို နိုင်တာကို မှမင်း၊ မာနကိလေသာကို နိုင်တာမှမင်း၊ တံခါး ၆-ပေါက်ကမင်း မျက်စေ့ကလဲ လောဘကိလေသာ၊ ဒေါသကိလေသာ၊ မောဟ ကိလေသာ၊ မာနကိလေသာ နိုင်နေပြီ၊ နားပေါက်ကလဲ လော ဘကိလေသာ၊ ဒေါသကိလေသာ၊ မောဟကိလေသာ၊ မာန ကိလေသာ၊ နှာခေါင်းပေါက်ကလဲ အနံနဲ့နှာခေါင်းနဲ့ထိမှန်လိုက် တဲ့အချိန်အခါ လောဘရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ မောဟရယ်၊ မာန ရယ်၊ လျှာနဲ့ ရသာနဲ့ စားလိုက်တဲ့ ရသာရုပ်ပေတို့မှာ လောဘ ရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ မောဟရယ်၊ မာနရယ်၊ ကိုယ်နဲ့အတွေ့နဲ့ထိမှန် လိုက်တဲ့ အချိန်ခါ အတွေ့ရုပ်ပေတို့မှာ လောဘရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ မောဟရယ်၊ မာနရယ်၊ မနောနဲ့ ဓမ္မနဲ့ ပေါင်းဆုံ လိုက်တဲ့ အချိန်အခါ ဓမ္မရုပ်ပေတို့မှာ လောဘရယ်၊ ဒေါသရယ်၊ မောဟ ရယ်၊ မာနရယ်၊ အဲဒီတံခါး ၆-ပေါက်က တိုက်တိုင်း၊ တိုက်တိုင်း အဲဒီ ကိလေသာတွေ နိုင်တာမှမင်း၊ လက်နက်ဆောင်ရသေးသ လား၊ မင်းဖြစ်နေမနေဘူးလား၊ အဲဒါဘာမင်းလဲ စကြာမင်း။

(၁၃)

ဒါကြောင့်မို့လို့ သာသနာ တဝက် မင်းခေါင်းတဆက် ဆို
 တာ အခုပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားနာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားထိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေ မင်းတွေဘဲ ဘာမင်းတွေလဲ စကြာမင်းတွေ၊ သစ္စာ ၄-ပါး
 တရားတော်မြတ်ကြီးရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှသာလျှင် စကြာမင်းလို့ ခေါ်
 တယ်။ မင်းဆိုတာဘာလဲ တံခါး ၆-ပေါက်ကို အုပ်ချုပ် နိုင်တာ
 က၊ ကိလေသာ ဓာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာနဆိုတဲ့ တရားတွေကို
 မျက်စေ့က မြင်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါ နိုင်တဲ့မင်း၊ နားပေါက်က
 တိုက်ခိုက်တိုင်းလဲ နိုင်တဲ့မင်း၊ နှာခေါင်းပေါက်က တိုက်ခိုက်တိုင်း
 လဲနိုင်တဲ့ မင်း၊ လျှာပေါက်က တိုက်ခိုက်တိုင်းလဲနိုင်တဲ့မင်း၊ ကိုယ်
 ပေါက်က တိုက်ခိုက်တိုင်းလဲ နိုင်တဲ့မင်း၊ မနောက တိုက်ခိုက်တိုင်း
 လဲနိုင်တဲ့မင်း၊ မျက်စေ့ ရှိတော့မြင်နေတာဘဲ၊ မြင်တဲ့ပေါ်မှာ
 လောဘကိလေသာ၊ ဒေါသကိလေသာ၊ မောဟကိလေသာ၊
 မာနကိလေသာ၊ အဲဒီကိလေသာတွေ ငြိမ်းအေးနေရမယ်၊ နိုင်နေ
 ရမယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့တော့ မျက်စေ့ ရှိလို့ မြင်နေတာဘဲ၊ မြင်တယ်၊
 ကြည့်တယ်၊ ကြည့်တယ်၊ ဟန်တော့မလုပ်တတ်ဘူး၊ ဟန်လုပ်
 တော့ အောင့်ထားရတယ်၊ သုဿာန် ဆရာတော်တို့က အောင့်
 ထားရတယ်။ မအောင့်နိုင်ပါဘူး၊ နေချင်သလိုနေမယ် အောင့်
 စရာ လိုသေးသလား၊ သဘာဝဟာကြီး အောင့်လို့လဲ ရမလား၊
 ကဲ- အခုတော့ လူရှေ့ တော့အောင့်ထားတယ်၊ ကွယ်ရာကြတော့
 ပြောင်းပြောင်း ဆန်နေတယ် ကောင်းသေးသလား၊ လူရှေ့ တော့
 ဟန်လုပ်နေတယ်၊ - ဦးပဉ္စင်းတို့တော့ ဟန်မလုပ်နိုင်ဘူး၊ ကြည်ညို
 ချင်ကြည်ညို မကြည်ညိုချင်နေ မျက်စေ့ ရှိလို့ မြင်ရင်ကြည့်မှာဘဲ၊
 အသံကြားရင် နားရှိလို့ ကြားတယ် နားထောင်မှာဘဲ။

(၁၄)

နားထောင်တဲ့အသံပေါ်မှာ ကိလေသာ သေရမယ်၊ မြင်တဲ့ ပေါ်မှာ ကိလေသာသေရမယ်၊ နံတဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာ သေရမယ်၊ စားတဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာ သေရမယ်၊ ထိတဲ့ ပေါ်မှာ ကိလေသာသေရမယ်၊ သိတဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာ သေရမယ်၊ ဟန်လုပ်လို့ ရမလား၊ ဟန်လုပ်တဲ့တရားက ဘာတရားလဲ၊ အောင့်တဲ့ တရား၊ လူရွှေ့တော့အောင့် အောင့်ပြီး ဟန်လုပ် နေရတယ်၊ လူကွယ်ရာကြာတော့ ကိုးယို ကားယားကြီး မျက်စေ့ကမြင်ကောင်းလို့ မြင်နေတယ်၊ မျက်စေ့ရှိလို့ မြင်တယ်၊ မြင်တယ် ကြည့်တယ်၊ ကြည့်တဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာရာဂ သေရမယ်၊ ဘာကြောင့်သေသလဲတဲ့ တကာကြီးရဲ့ မျက်စေ့ ပေါက်ကနေပြီးတော့ မက်ကသတိထားပြီး သောတပတ္တိခင် သောတပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိမဂ် သကဒါဂါမိ ဖိုလ်၊ သောတပန်အမြင်အသိ၊ သကဒါဂါမိ အမြင်အသိ၊ အနာဂါမိ အမြင်အသိ၊ အရဟတ္တ အမြင်အသိ၊ အသိ ၄ မျိုးနဲ့ ပါယ်သတ် ထားလိုက်ပြီ။ အသိ ၄ မျိုးနဲ့ ပါယ်သတ်ထားတော့ မျက်စေ့ ကလဲ ရာဂကိလေသာ၊ ဒေါသကိလေသာ၊ မောဟကိလေသာ၊ မာနကိလေသာ ဒီကိလေသာတွေမြင်တဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာ ၄ ပါး သေနေတော့ တကာကြီး မျက်စေ့ မှိတ်ရ ဦးမှာလား၊ ဖွင့် ထားလဲ ရပြီမဟုတ်လား၊ မှိတ်ပြီးတော့ဟန်လုပ်နေလို့ ရှိရင် ဟုတ် နိုင်ပါ့မလား။

အဲဒီတော့ သဘာဝတရားကတော့ မျက်စေ့ မြင်စရာရှိတော့ မြင်လိမ့်မယ်၊ နားရှိလို့ ကြားလိမ့်မယ်၊ နှာခေါင်းရှိလို့ နံလိမ့်မယ်၊ လျှာရှိလို့ စားလိမ့်မယ်၊ ကိုယ်ရှိလို့ ထိလိမ့်မယ်၊ မနှော့ရှိလို့ သိ

(၁၅)

လိမ့်မယ်၊ သိစရာရှိရင်သိမှတ်၊ သိတဲ့ပေါ်မှာ ရာဂကိလေသာ၊
 ဒေါသကိလေသာ၊ မောဟကိလေသာ မာနကိလေသာ၊ ဒီကိလေ
 သာတွေ သေရလိမ့်မယ်၊ ဟန်လုပ်လို့ ရပါမလား၊ အဲဒီတော့
 ဟန်လုပ်နေလို့ ရှိရင် အောင့်တာဘဲရှိမယ်၊ အောင့်လုံးကြီးက အင်
 မတန်ဆိုးတယ်၊ အဲဒီတော့ အောင့်လုံးဆိုတဲ့ဥစ္စာ အခုန သုဿာန်
 ဆရာတော် ဟောသွားတယ် မဟုတ်လား၊ သူတို့ကတော့ အောင့်
 ထား ရတယ်တဲ့၊ အောင့်တာပေါ့ ဒကာကြီး သမာဓိမှ မရှိဘဲ၊
 ဝိပဿနာဉာဏ်၊ ဝိပဿနာစိတ်၊ မဂ်ပညာ၊ ဖိုလ်ပညာလဲ မရဘူး၊
 မရတော့ အခု သုဿာန်ဆရာတော် အခုတော့ တော်တော်လေး
 ဟုတ်သွားပြီ၊ ဟိုတုံးကဆိုလို့ ရှိရင်ဖြင့် သူ့မှာ အာပတ်ဥပါဒါန်
 ကြီးရှိတယ်၊ ငါတော့မထူးတော့ပါဘူးလို့ ပြောတယ်။

အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းက ပြောတယ်၊ အရှင် ဘုရား၊ ဘုရားက
 ဟောထားတဲ့ဥစ္စာ၊ ဘုရားစာတွေလဲ ကြည့်ထားပြီးတော့ အတိတ်
 ကိုလဲ မတွေးနဲ့၊ မရောက်သေးသော အနာဂတ်စိတ်ကိုလဲ မမျှော်
 နဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန် တဲတဲလေး သဘောတရားတွေ သိထားလို့ ရှိရင်
 အတိတ်မတွေးရင် အတိတ် ရုပ်နာမ် ချုပ်သွားပြီ၊ အနာဂတ်
 မမျှော်ရင် အနာဂတ် ရုပ်နာမ် ချုပ်သွားပြီ၊ ပစ္စုပ္ပန် အမှန်
 တရားတွေကိုသာ သိထားလို့ ရှိရင် ပစ္စုပ္ပန်တွင်ရပ်ဘို့အရေးကြီး
 တာပေါ့ဘုရား၊ အတိတ်ကိုမတွေးနဲ့၊ မရောက်သေးသော အနာ
 ဂတ်စိတ်ကိုလဲ မမျှော်နဲ့၊ ပစ္စုပ္ပန်တဲတဲလေး ဘာဘဝတရား
 သိနေရင် ပြီးတာ ပါဘဲဘုရား၊ အဲဒီလို အတိတ်- အနာဂတ်-
 ပစ္စုပ္ပန်ကာလ (၃) ပါးရှိတယ်၊ အတိတ်သံယောဇဉ်၊ ပစ္စုပ္ပန်

(၁၆)

သံယောဇဉ်၊ အနာဂါတ်သံယောဇဉ်၊ သံယောဇဉ် (၃)ပါး၊ ယုံ
 မှားမှုကိလေသာ ဆိုတာဘာလဲ အတိတ်ယုံမှားမှု၊ ပစ္စုပ္ပန်ယုံမှား
 မှား၊ အနာဂါတ်ယုံမှားမှု၊ အဲဒီယုံမှားမှု ကိလေသာပါယ်လိုက်ပြီ
 ဆိုလို့ ရှိရင် ဒိဋ္ဌိပြုတ်လို့ သံယောဇဉ် (၃) ပါး ပါယ်တာ၊ အဲဒီ
 ပစ္စုပ္ပန်တဲတဲလေး လက္ခဏာစိတ်ကလေးဖြစ်နေတာ၊ ဒီလက္ခဏာ
 သိနေရင် အတိတ်လဲမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ယုံမှားမှုလဲမရှိ၊ အနာဂါတ် ယုံ
 မှားမှုလဲမရှိ၊ အဲဒီလိုနေလိုက်လို့ ရှိရင် အရှင်ဘုရား အပါယ်တံခါး
 ပိတ်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရား သောတာန်ဆိုတာ တယ်မကြာပါဘူး
 လက်တလို့မလေး- လက်တလို့မလေး။ နည်းသိရင် လွယ်လွယ်
 ကလေးပါ၊ နည်းမသိရင် ကမ္ဘာတသိန်းကျင့် ဆရာမှားရင်ခေတ္တ
 ဘူး။

ဦးပဉ္ဇင်း အထက်မြန်မာပြည်သွားတုံးက စွန်းလွန်းဂူကျောင်း
 မှာ အိပ်တယ်၊ စွန်းလွန်းဂူကျောင်းမှာ အိပ်တော့ တကာမကြီး
 ဖာယောက်နဲ့ သီလရှင်တပါး တက်လာတယ်၊ စောစောတုံးက
 တော့ သီလရှင်တွေအပါး ၃၀-၄၀ တက်လာပြီးကန်တော့တယ်
 သူတို့က နောက်ပိတ်ဆုံး ၁၁-နာရီမှာ တက်လာတယ်၊ ဝတ်ပါချ
 တယ်၊ ဝတ်ပါချတော့ ဦးပဉ္ဇင်းက ဆင်ချင်ကြည့်တယ်။ နောက်
 ပိတ်ဆုံးလဲတက်လာတယ်၊ ၁၁-နာရီလဲထိုးနေပြီ၊ ဦးပဉ္ဇင်းက ဆင်
 ချင်ကြည့်တယ်၊ ငါ့များ တီးဦးမလို့ လား၊ ဟော-တီးတာဘဲ၊
 သူက အရှင်ဘုရား- “ဒီဘဝကြီးမှာ မိဗ္ဗတွေ နိဗ္ဗာန်ကူး
 နိုင်ပါ့မလား ဘုရားတဲ့” အဲဒီတော့ ဦးပဉ္ဇင်းက “ သိ”

(၁၇)

လရှင် မိမ္မဆိုရင်တော့ နိဗ္ဗာန်မကူး၊ မိမ္မနိဗ္ဗာန်မကူး
 ဘူး။ သူကမိမ္မနိဗ္ဗာန်ကူးနိုင်မပါမလားဆိုတော့ မိမ္မ
 နိဗ္ဗာန်မကူးဘူး။ မိမ္မဆိုတာရှိတာမှမဟုတ်ဘဲ၊ မိမ္မ
 နိဗ္ဗာန်မကူးဘူး။ ကောင်းပါပြီဘုရားတဲ့။ မိမ္မရယ်
 ယောကျ်ားရယ် ရှိသလားလို့ မေးတယ်။ အဲဒီတော့
 ဦးပဉ္စင်းက မရှိပါဘူးပြောတယ်။ အဲဒီတော့ မိမ္မ
 လို့ထင်နေရင် နိဗ္ဗာန်မကူးဘူး။ မိမ္မရှိသေးတယ်လို့
 ထင်ရင်လဲ နိဗ္ဗာန်မကူးဘူး။ ယောကျ်ား ရှိနေသေး
 ရင် နိဗ္ဗာန်မကူးဘူး။ မိမ္မ-ယောကျ်ား ခြင်္သေ့အာန်
 ခြင်္သေ့ပျောက်သွားရမယ်။ ခေါ်စရာသ မုတ်စရာမရှိမှ
 ဒါမှရတယ်လို့ ဦးပဉ္စင်းက ပြောလိုက်တယ်”

အဲဒီတော့မှ မှန်လှပါ-ဒါကြောင့် ဘုရားတပည့်တော်မှာ သဒ္ဓါ
 လဲရှိတယ်။ အတိတ်ကလဲ ကံတွေပါတယ်။ အတိတ်ကဘာကံလဲတဲ
 ရဟန္တာဖြစ်မှဲ ကံတွေပါလာပါတယ်တဲ့။ အခုလဲဘဲ တပည့်တော်
 သဒ္ဓါလဲရှိတယ်။ ဝိရိယလဲရှိတယ်။ သတိလဲရှိတယ်။ တပည့်တော်
 နိဗ္ဗာန်မရနိုင်ဘူးလားတဲ့ အဲဒီလိုမေးတယ်။ အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းက
 ရပါတယ်။ အတိတ်ကလဲ ရဟန္တာကံ ပါတယ်။ အခုလဲ သဒ္ဓါရှိ
 တယ်။ ဝိရိယရှိတယ်။ သတိရှိတယ်။ သမာဓိရှိတယ်ဆိုရင်ရပါတယ်။
 ဘာကြောင့် ရသလဲဆိုတော့ ကောင်းပြီ ပြောမယ်။ မြတ်စွာ
 ဘုရားလက်ထက်က ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့-ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ဘယ်သူ
 နဲ့ သွားပြီးနေသလဲဆိုတော့ သိဉ္ဇည်းတိဋ္ဌဆရာကြီးနဲ့ သွားပြီးနေ

(၁၈)

တယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်လို့ အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝကကြီးတွေဖြစ်
 ဘို့ ကံပါတယ်။ ကံပါတော့ သဒ္ဓါလဲရှိတယ်၊ ဝိရိယလဲ ရှိတယ်၊
 သတိလဲရှိတယ်၊ သမာဓိလဲရှိတယ်၊ ရှိတော့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သွား
 နေရသလဲ ဆိုတော့ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးတွေနဲ့ သွားနေရတယ်။
 အဲဒီရှင်သာရိပုတ္တရာအလောင်း၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန် အလောင်းများ
 ဟာ သောတာပန်တည်သလား၊ မတည်းဘူး။ မတည်ဘူးနော်—
 အတိတ်ကကံလဲပါတယ် သဒ္ဓါ လဲရှိတယ် ဝိရိယလဲရှိတယ် သတိလဲ
 ရှိတယ် သမာဓိလဲရှိတယ် အဲ—ဆရာမှားနဲ့ တွေ့တော့ မရဘူး၊ အဲဒီ
 တော့ သီလရှင် အတိတ်က ကံပါတယ်ဟုတ်ပြီ မြတ်စွာဘုရားလက်
 ထက်က ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ အတိတ်က ရဟန္တာ
 ဖြစ်ဘို့ကံကြီးတွေပါပေတဲ၊ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးဆိုတဲ ဆရာမှားနဲ့
 တွေ့တော့ သစ္စာ ၄ ပါးမရဘူး သောတာပန်မတည်ဘူး။

အဲဒီတော့ အရေးကြီးတာက သီလရှင်- **ဆရာ အရေးကြီး**
ပါတယ်၊ ဆရာမှန်ရင်ရပါတယ် သဒ္ဓါ- ဝိရိယ- သတိ-
 သမာဓိ- ပညာ ပြည့်စုံသွားရင် သစ္စာ ၄ ပါးတရားတော်မြတ်ကြီး
 ရတယ်။ ဆရာကောင်းတွေရင် ရပါတယ် ဆရာ မမှန်လို့ ရှိရင်
 ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ ရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ သစ္စာ ၄ ပါးမရဘူး ဒိဋ္ဌိ
 မပြုတ်ဘူး အဲဒီတော့ သီလရှင်က တအောင့်လောက် မျက်နှာ
 လေး အောက်စိုက်ပြီး နေလိုက်တယ်။ အဲဒီတော့တခါ ဘယ်လို
 ပြောလိုက်ပြန်သလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရားတို့လို နိုင်ငံကျော်ဓမ္မ
 ကထိက နယ် ၄ ရပ်လှည့်ဟောနေတဲ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေတော့ ဝမ်း

(၁၉)

သာပါတယ် ဘုရား” လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလို ပြောလိုက်တော့ ဦးပဉ္စင်းကနေပြီး “ဝမ်းသာလိုက်တာ သီလရှင်ရာ” သီလရှင်ပြော လိုက်တဲ့ ဥစ္စာ နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကံထိက နယ် ၄ ရပ်လှည့်ပြီး ဟော နေတဲ့ ဥစ္စာ တပည့်တော် ဝမ်းသာပါတယ်ဆိုတာ အင်း-ကောင်း တော့ကောင်းတယ် သီလရှင်ဝမ်းတော့သာတယ်။ သီလရှင်ပြော တာ ဒေါသပါနေလို့ ဦးပဉ္စင်းက စိတ်မကောင်းဘူး ဦးပဉ္စင်း သနားတယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ် ဒေါသစိတ်ဖြစ်နေရင်မကောင်း ဘူး။

အဲဒီတော့ သူ သတိရ သွားတယ် ကွမ်းတရာညက် မရှိတရှိ လောက် တအောင်ကလေး မျက်စေ့ မှိတ်ပြီးတော့ ဦးပဉ္စင်းကို ဆင်ချင်နေတယ်။ မျက်စေ့မှိတ်ပြီးတော့ သမာဓိ ယူနေတယ်။ ပြီးတော့ “တပည့်တော် မှားသွားပါပြီ ဘုရား” လို့ ဝန်ခံတယ်။ “အရှင်ဘုရား တပည့်တော် အရှင်ဘုရားပေါ်မှာ ပြစ်မှားမိပါ တယ်ဘုရား” တဲ့ အဲဒီတော့ “အရှင်ဘုရား သံသရာလဆန်း ၁ ရက် ထဲက ပြစ်မှားမိခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေကို ဝန်ချ တောင်းပန် ပါတယ် ဘုရား” အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းက “အေး-ဟုတ်တယ် တောင်းပန် သီလရှင် ငါကတော့ ဘယ်သူမှမပြစ်မှားလို့ ဘယ်သူမှမတောင်း ပန်ဘူး၊ ဘယ်သူ ကိုမှ မပြစ်မှားဘဲ ဘယ်သူမှ တောင်းပန်စရာ မလိုဘူး၊ အဲဒီတော့ သီလရှင်က ပြစ်မှား တာက အားကြီးတော့ တောင်းပန်ပေါ့ဗျာ၊ မဟောင်းပန်လဲ ဦးပဉ္စင်းက ကြေပါတယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ မိမ္မ-ယောကျ်ားရှိသေးလို့ ရှိရင် နိဗ္ဗာန်မရဘူး၊ ဆရာမှားနဲ့ တွေ့ရင် သိဉ္စည်းဆရာကြီးနဲ့ တွေ့လို့

(၂၀)

ရှိရင် သောတာပန် ဖြစ်မလား၊ မဖြစ်နိုင်ဘူး အဲဒီတော့ အသ္မာဇီ
 ရဟန်းနဲ့ သွားတော့ သောတာပန်တည့်တယ်၊ ဆရာမှန်နဲ့
 တွေ့တော့ သောတာပန်တည့်တယ်၊ ဆရာမှားနဲ့ တွေ့တော့ သော
 တာပန်မတည့်ဘူး၊ ဆရာကမှ သောတာပန်စိတ် သောတာပန်သစ္စာ
 မှ မမြင်ဘဲနဲ့ သကဒါဂါမ် အမြင်မှ မမြင်ဘဲနဲ့ အရဟတ္တမဂ်
 အမြင်မှ မမြင်ဘဲနဲ့ ဆရာကမှ 'ဘူ'ပိတ် နေရင် 'ဘူ' ပိတ် နေတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ထံ သွားတော့ တပည့်ကလဲ 'ဘူ'ထက်ကျော်ပြီး တစ် ဖြစ်
 နိုင်ပါ့မလား၊ အဲဒီတော့ 'ဘူ' - 'ဘူ'ချင်း စားတာဘဲ။

ဦးပဉ္စင်းအတိတ်ကာလ ပိုက်ကျူးသမား ၄-ချပ်ပိုက်ကျူးက
 တော့ အကြီးအသေးရှိတယ်၊ ၂-ချပ်ပိုက်ကျူးကို ဦးပဉ္စင်းတို့က
 ကစားပါတယ်။ ၂-ချပ်ပိုက်ကျူးကို ကစားတော့ “ဘူ” ဆိုရင်
 ထိုးသားက မဖွင့်နဲ့တော့ ဦးပဉ္စင်းက ဒိုင်ဆိုတော့ စားမှာဘဲ။
 အဲဒီတော့ “ဘူဘူ” ချင်း အစားခံထားရင် မခက်ဘူးလား။ ဘူဘူ
 ချင်းစားတာ ၂-ချပ်ပိုက်ကျူး။ ဆရာကလဲ သောတာပန်စိတ်
 မဟုတ်ဘူး။ ဘူ-ဘဲနော်တကာကြီး။ တပည့်ကလဲ ဘူကနေပြီး
 တော့ သောတာပန်စိတ်ကိုပြမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။
 ဆရာကလဲဘူ၊ တပည့်ကလဲဘူ၊ သောတာပန်မဟုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က
 ပြလိုက်တော့ သောတာပန်ဖြစ်ပါ့မလား။ ဆရာကလဲ ပညတ်
 ပရမတ်မကဲ့၊ ပညတ်-ပရမတ် မကဲ့လို့ရှိရင် တပည့်ကလဲ ကဲ့ပါ့မ
 လား။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ စွန်းလွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
 ဟောသလိုပေါ့၊ ပညတ်-ပရမတ် သိသည်မှတ်။ လူမြတ်မဆိုရ
 ပညတ်- ပရမတ်ကဲ့သိမှတ်လူမြတ်မဆိုရ၊ ပညတ်-ပရမတ် ၂-ခု

(၂၁)

စပ် သိတတ်သူများမြတ်၊ ပညတ်-ပရမတ် ခဲ့ပြီတော့ လက္ခဏာ သဘောတရားတွေကို သေသေ ချာချာ တကာ တကာမတွေ့ သဘောပေါက်အောင် ဟောချင်လို့ ရှေ့ပြေး နှမိတ်ကလေး ကြောင်းလိုက်တယ်။

အဲဒီတော့ ပညတ်-ပရမတ် ဆိုတဲ့ဥစ္စာက ပညတ်ဆိုတာ မဖေါက်မပြန်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဘယ်တော့မှပျက်ရိုးထုံးစံမရှိဘူး။ မပျက် တဲ့ဘုရား၊ မဖေါက်ပြန်တဲ့တရား။ ပညတ်- ပရမတ် ၂-ခုစပ်ပြီး သိရမယ်မတ်လား။ အခုဒကာကြီးမြင်နေတဲ့ ဥစ္စာက ခေါ်ဝေါ် လိုက်ပြီဒကာကြီးရဲ့ ဦးဝင်းမြင့်လို့ ခေါ်လိုက်တယ်ဒကာကြီးရဲ့၊ ခေါ်တာပညတ်ဘဲမဟုတ်လား မြင်နေဒါတွေက အသုဘ လက္ခဏာကြီးမဟုတ်လား ဒါကြီးက မြင်တဲ့တရားလား၊ ဒါကပရမတ် အတုံးအခဲကြီးမဟုတ်လား၊ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်တာကပညတ်၊ အဲဒါ ကိုမြင်နေတဲ့တရားကြီးက အသုဘလက္ခဏာကြီးပျက်မယ်၊ မမြဲဘူး ခေါ်ဝေါ် သမုတ်လိုက်တဲ့ ဦးဝင်းမြင့်ကပညတ်ပါလား၊ ယိုမြင်နေ တာတွေက အသုဘဟုတ်ကြီး၊ လက္ခဏာကြီးပျက်ရမဲ့ တရားပါ လား၊ ပညတ်ရယ်ပရမတ်ရယ် ၂-ခုစပ်မကြည့်ဘူးလား ဦးဝင်းမြင့် ဆိုတာက ဒီခန္ဓာကြီးပျက်သွားပြီဆိုရင် မရှိတော့ဘူး၊ မတွေ့တော့ ဘူး၊ ဦးဝင်းမြင့်- ဦးဝင်းမြင့်- ဦးဝင်းမြင့်ဆိုတဲ့ နာမည်ကျန်မနေ ဘူးလား၊ ဒီဦးဝင်းမြင့် ဘယ်အခါမှပျက်မလဲ ဘယ်တော့မှမပျက် ဘူး၊ အဲဒီတော့ ဦးဝင်းမြင့်က မပျက်တဲ့တရား အဲဒီခန္ဓာ ၅-ပါးက ပျက်တဲ့တရား အဲဒီဟာကြီးက အသုဘတရားကြီး အဲဒီအသုဘ တရားကြီးက ဒကာကြီး ပျက်စီးယိုယွင်းပြီး တခါထဲ သုညဖြစ်မဲ့ တရားကြီး။

(၂၂)

ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘုရားက ဟောထားတယ်။ အသိ တလုံး
 အမြတ်ဆုံး အကုန်လုံးတရားသဘောပေါက်တော့ အကုန်လုံး ပရ
 မတ်ကြီးဘဲ။ လောကကြီးမှာ ပညတ်မရှိဘူး ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့
 ပညတ်ဘဲရှိတယ်။ မြင်သမျှအားလုံး မမြဲတဲ့တရား အသုဘတရား
 ကြီးဘဲ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ဟော
 ကြားထားတာက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အကုန်တရားကြီးဘဲ မြင်
 တာလဲတရား ကြား တာလဲ တရား နံတာလဲတရား စားတာလဲ
 တရား ထိတာလဲတရား သိတာလဲတရား ယုံတာလဲတရား ပေါက်
 တာလဲတရား ထိုင်တာလဲတရား အိပ်တာလဲတရား အကုန်တရား
 ကြီးဘဲ။ မြင်တာလဲပရမတ်မြင်တာ ကြားတဲ့အသံလဲမရမတ် နံတဲ့
 အနံ့လဲပရမတ် စားတဲ့အရသာလဲ ပရမတ် ထိတဲ့အတွေ့လဲပရမတ်
 သိတဲ့စိတ်လဲပရမတ် မြင်တာလဲ ပြောင်းလွဲခြင်း သဘာဝတရား
 အသုဘတရား ကြားလိုက်တဲ့အသံလဲအသံတွေ ပြောင်းလွဲနေတာ
 အသုဘတရား နံတဲ့ပေါ်မှာမွှေးတယ် သင်းတယ် ပြောင်းလွဲ နေ
 တာအသုဘတရား သဘောတွေနော် စားလိုက်တဲ့အရသာလဲ ချို
 တယ် ချင်တယ် ထင်နေတာအသုဘတရား အသုဘရယ်လို့ ပြော
 လိုက်တာက ပညတ်။ သဘောတရားက မမြဲဘဲနဲ့ ပြောင်းပြီးတော့
 ပျက်နေတဲ့သဘောတရားက ပရမတ်။ မြင်တာပရမတ်အမြင်၊ ခေါ်
 ဝေါ်သမုတ်တာက ပညတ်။ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ ပညတ်ကနေ
 ပရမတ်ယူတာ ဦးဝင်း မြင့် ရယ် လို့ ခေါ်လိုက်တာက ပညတ်
 ဦးဝင်းမြင့်က မမြဲဘူးဆိုတဲ့ အသုဘတရားကို သိနေရမယ်။

ဘယ်လိုသိရမလဲ လက္ခဏာ၊ ဓါတ်လက္ခဏာရယ်၊ ရုပ်လက္ခဏာ
 ရယ် နာမ်လက္ခဏာရယ်၊ အသုဘလက္ခဏာရယ် ဓါတ်လက္ခဏာ

(၂၃)

ရယ်၊ ရုပ်လက္ခဏာရယ်၊ နာမ်လက္ခဏာရယ်က သောတာပန်ဉာဏ် မြင်တာ အထင်ဉာဏ် အသုဘလက္ခဏာ ၃ မဂ် ၃ ဖိုလ်မြင်တဲ့ သက ဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ မြင်တာ၊ နာမ်လက္ခဏာတွေ့ ရုပ် လက္ခဏာတွေ့က သောတာပန်မြင်တာ ဓါတ်လက္ခဏာက သော တာပန်တို့မြင်တာအဲဒီတော့ အသုဘလက္ခဏာက သကဒါဂါမ်ရယ် အနာဂါမ်ရယ်၊ ရဟန္တာရယ် မြင်တာ၊ ပညတ် ၅- ချက် ရှိတယ် မဟုတ်လား ဒကာကြီးရဲ့ ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့နာမပညတ် ခေါ် ဝေါ်သမုတ်တဲ့ သဏ္ဍာနပညတ် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ သနပညတ် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ သဘာဝပညတ် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ သမူဟ ပညတ် ပညတ် ၅- ချက် မဟုတ်လား၊ အဲဒီတော့ သောတာပန် ဘယ်ပညတ် ဘယ်ပုံ၊ သကဒါဂါမ် ဘယ်ပညတ်ဘယ်ပုံ၊ အနာဂါမ် ဘယ်ပညတ်ဘယ်ပုံ၊ ရဟန္တာတို့ ဘယ်ပညတ်ဘယ်ပုံ၊ ပညတ်ပယ်ပုံ တွေ ရှိတာကပညတ် ၄-စားဘဲမဟုတ်လား။ သမူဟဆိုတဲ့ပညတ် က ဉာဏ်မြင်ပြီးတော့ သြော်--ခန္ဓာစုအပေါင်း ပေါင်းဖွဲ့ပြီးတော့ ဓါတ်ကြီး ၄ ပါးစုပြီးတော့ ခန္ဓာဖွဲ့နေပါသလား၊ ပေါင်းစုပေး ထားတဲ့ သမူဟပညတ်ပါလား။

ရှုတာကဘာလဲ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ ပညတ်ကယ်၊ သဏ္ဍာန ပညတ်ကယ်၊ သဘာဝပညတ်ကယ်၊ သဘောတရားတွေ့ အဲဒီပညတ် ကို ပယ်သွားတာ။ သောတာပန်ဘယ်ပညတ်ပယ်သလဲ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်တဲ့အဝိဇ္ဇာပညတ်၊ မရှိပညတ်ကိုပယ်တာ ရှိပညတ်မရှိပညတ် မရှိပညတ်ပါယ်တယ်၊ ရှိပညတ်ကျန်တယ်၊ မရှိပညတ်က ဘယ်

ပညတ်လဲတဲ မျက်စေ့နဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ အချိန်အခါမရှိ
 ပညတ်လို့ ခေါ်ခေါ်သမုတ်ဘဲ မရှိပညတ်က မိန်းမ
 ရယ်၊ ယောကျ်ားရယ်၊ ခွေးရယ်၊ ဝက်ရယ်၊ နွား
 ရယ်၊ ကြက်ရယ် ရေရယ်၊ ဟောရယ်၊ တောင်ရယ်၊
 ဒါကမရှိပညတ်၊ မျက်စေ့နဲ့ မြင်လိုက်တဲ အချိန်
 အခါရှိပညတ်က ဘယ်ဟာလဲ၊ မြင်တာမမြင်တဲ
 တရား၊ အသုဘတရား၊ ဒါကြီးလဲမမြင်တဲ တရား၊ ရှိ
 ပညတ်၊ မရှိပညတ်က မိန်းမ-ယောကျ်ား ဆိုတာ
 မရှိတဲပညတ်၊ ရှိထဲပညတ်ကဘာလဲ လက္ခဏာက
 အသုဘလက္ခဏာ၊ ပုတ်ရမဲ့တရား၊ ပွရမဲ့တရား၊ အ
 ရိုးကျရမဲ့တရား၊ လောကီစားရမဲ့ တရား ဘုရားက
 ဟောထားဟယ်မဟုတ်လား၊ အသုဘတရား ၁- ရက်အသုဘ၊ ၂-
 ရက် အသုဘ၊ ၃- ရက်အသုဘ၊ ၄-ရက် အသုဘ၊ ၅-ရက်အသုဘ၊
 ၆-ရက်အသုဘ၊ ၇ ရက်အသုဘ၊ ၈ ရက်အသုဘ၊ ၉ ရက်အသုဘ
 ၁၀ ရက်အသုဘ၊ ဘုရားထားခွဲတရား အလကားထားတာမဟုတ်
 ဘူး။

အသုဘ ခေါ်ခေါ်လိုက်တာ ပညတ်ဘဲ၊ သဘောတရားက
 ပျက်စီး ယိုယွင်းပြီးတော့ မမြဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန် တတ်တဲ
 သဘောကိုမြင်တာဟာ ပရမတ္ထသဘာဝတရား မဟုတ်လား၊ အဲဒါ
 ကိုတော့ မသိကြဘူးဒကာကြီးရဲ့၊ ခေါ်ခေါ်သမုတ်တာ အသုဘ
 တရား၊ အသုဘတရား၊ ပညတ် ကြီး ပါကွာ၊ ပညတ် ကြီး
 ပါကွာ၊ ကိုယ် က တော့ ပရမတ် လို လို ပညတ်နဲ့ ပရမတ်

(၂၅)

ကဲ့သို့လို့ အဲဒီတော့ အကုန်လုံး ဒုတိယကြီးရဲ့ ပရမတ်ကြီးဘဲ၊
 မြင်တာလဲပရမတ်၊ ကြားတာလဲပရမတ်၊ နံတာလဲပရမတ်၊ စား
 တာလဲပရမတ်၊ ထိတာလဲပရမတ်၊ ယိုတာလဲပရမတ်၊ ဖောက်တာ
 လဲ ပရမတ်၊ လှမ်းတာလဲပရမတ်၊ ထိုင်တာလဲပရမတ်၊ အိပ်တာလဲ
 ပရမတ် ပရမတ်ကြီးဘဲ တရားသဘောသိရင် အကုန်လုံး တရား
 ကြီးဘဲ တရားသဘောမှမသိရင် အကုန်လုံး မရှိပညတ်ကြီးဘဲ၊
 ပညတ်သာသိတယ် ပရမတ်မသိဘူး ပရမတ်သိရင် တရားဘဲ၊ မရှိ
 တဝသိရင် မတရားပညတ် ဒီနယ်က မရှိပညတ်မဟုတ်ဘူး ဒကာ
 ကြီးရဲ့ ပရမတ်နယ်တွေ ဘုံ ၃ ပါးက ပရမတ်နယ်တွေ၊ ၁ ရက်
 အသုဘ၊ ၂ ရက်အသုဘ၊ ၃ ရက်အသုဘ၊ ၄ ရက်အသုဘ၊ ၅ ရက်
 အသုဘ၊ ၆ ရက်အသုဘ၊ ၇ ရက်အသုဘ၊ ၈ ရက်အသုဘ၊ ၉ ရက်
 အသုဘ၊ ၁၀ ရက်အသုဘ လာရား၊ အဲဒီတော့ ဒီလိုအသုဘတရား
 တွေက အစဉ်ပြောင်းလဲပြီးတော့ ရွှေ့လျားပြီးတော့ ဖောက်
 ပြန်တဲ့သဘောတရား ပြောရ ခေါ်ရတာ၊ ပြောရတာ အသုဘ
 လက္ခဏာ ရှုတာနော်—လက္ခဏာကိုရှုတာ၊ လက္ခဏာက ဘာလက္ခ
 ဏာလဲ မြင်တာက အသုဘလက္ခဏာ။

အဲဒီတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ သံအင်းဂူကတော့ ဒကာကြီးရဲ့ ဒု်းပျံ
 နဲ့ ပို့ပေးတယ်၊ သောတာပန် မဖြစ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အသုဘ
 သောတာပန်၊ အသုဘ သကဒါဂါမ်၊ အသုဘအနာဂါမ်၊ အသု
 ဘ ရဟန္တာ၊ ဘုရားလက်ထက် ခေမာမိဖုရားကြီးကို ပေးသလို
 ပေါ့၊ ဘဒ္ဒကလျာဏီ ပေးသလို၊ ခေမာမိဖုရားကြီးကို ပေးတာလဲ
 အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းမဟုတ်လား၊ ဘဒ္ဒကလျာဏီကိုလည်း အသုဘ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းဘဲ၊ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းတွေက ပြောရတာက အသုဘ၊ ဘုရား

(၂၆)

လက်ထက်ကတော့ ဘုရားက အဘိညာဉ်ရတယ်၊ အခုခေတ်ကြီးက အဘိညာဉ်မရဘူး၊ ဘုရားကတော့ ဖန်ဆင်းထားတယ်၊ အဲဒီတော့ အခုခေတ်ကတော့ဖန်ဆင်းလို့မရဘူး လက္ခဏာနှလုံးသွင်းယူရမယ်၊ သမာဓိဖြစ်အောင် သွင်းယူရမယ်၊ လက္ခဏာကို တည်အောင် တခါထဲသဘောကို နှလုံးသွင်းယူရမယ်၊ အဲဒီတော့ အရေးကြီးဆုံးအချက်က ဘာလဲတဲ့ ဆရာဘဲတဲ့။

အဲဒီတော့ တချို့ အသုဘပြောလိုက်တော့ ဒါကြီးက သမထကြီးပါကွာတဲ့ ကိုယ်လဲလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး စာအုပ်ထဲကနေပြီးတော့ ကြည့်ပြောတာ၊ စာအုပ်ထဲကတော့ အသုဘပိုင်းကို သမထလို့ပြောထားတာကိုး ခေါ်ဝေါ်တာက သမထပေါ့ လက္ခဏာ ရှုတော့ သမထ လုပ်တော့ သမထပေါ့ ဝိပဿနာလုပ်တော့ ဝိပဿနာပေါ့၊ ရှုတာသမထ လုပ်ရင် သမထပေါ့၊ ရှုယာဝိပဿနာ လုပ်ရင် ဝိပဿနာပေါ့၊ မြင်တယ် မြင်တယ် ဆိုရင် သမထပေါ့၊ မြင်တဲ့ ရုပ်ပေါ်မှာ နာမ်၏လက္ခဏာ ရုပ်၏ လက္ခဏာမြင်ရင် ဝိပဿနာပေါ့၊ သဘောတရားတွေ ဒါလုပ်ချင်တိုင်းလုပ် အရေးကြီးဆုံး အချက်က သမထလုပ်ရင် သမထပေါ့၊ ဝိပဿနာလုပ်ရင် ဝိပဿနာဘဲ ရှုတိုင်းသမထခေါ်မလား၊ မရှုဘဲနဲ့ သွားနေတာဝိပဿနာခေါ်မလား၊ မခေါ်

နိုင်ဘူး၊ အဲဒီတော့ မရှုဘဲနဲ့လုပ်နေတော့ မရှုဘဲနဲ့မြင်နေတော့ ဒါ
ဝိပဿနာလား၊ ဝိပဿနာဆိုတာဘာလဲတဲ့သဘောရှုတာလက္ခဏာ
ရှုတာ ဝိပဿနာဆိုတာ ဘယ်လို သဘောရှုတာလဲ၊ ဝိပဿနာ
ဆိုတာပညတ်လို့အပျက်၊ အပျက်ဆိုတာ သဘောလက္ခဏာရှုတာ။

ဒါကြောင့်မို့ လို့ တကာကြီးရဲ့ ဝိပဿနာပုဂ္ဂိုလ်လဲ ယထာဘူ
တဉာဏ်၊ ယထာဘူတ ဉာဏ်ဆိုတာက ဘာသလဲတဲ့၊ သဘာဝ
ဉာဏ်၊ ဒီလမ်းကြီးပေါ်ရောက်ပြီဆိုရင် မမှားတော့ဘူး၊ ယထာ
ဘူတဉာဏ်၊ စာယထာဘူတဉာဏ်ပြောလို့မရဘူး၊ ခန္ဓာထဲက
ယထာဘူတဉာဏ် မျက်စေ့ထဲဘယ်လိုမြင်သလဲ၊ နားပေါက်က
ကြားတဲ့အခါ ယထာဘူတဉာဏ် ဘယ်လိုမြင်သလဲ၊ နှာခေါင်း
ပေါက်က ယထာဘူတဘယ်လိုနံသလဲ၊ လျှာနဲ့ရသာနဲ့ စားလိုက်
တဲ့အခါ ယထာဘူတဉာဏ်ကိုယ်နဲ့ အတွေ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့ အခါ
ယထာဘူတဉာဏ်၊ မနောနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ပေါင်းစုံလိုက်တဲ့အခါ ယထာ
ဘူတဉာဏ်၊ အဲဒီလိုယထာဘူတဉာဏ် မြင်သွားပြီ ဆိုလိုရုံရင်၊
လမ်းကြောင်းကြီးအပေါ်တက်သွားပြီ၊ မဂ်ဝင်တော့မယ်၊ ယ
ထာဘူတဉာဏ်မှ ‘စာ’ ထယာဘူတဉာဏ် ပြောလို့ မရဘဲ၊ ‘စာ’
ရုပ်နာမ်သိလို့မရဘူး၊ အဲဒီတော့ ခန္ဓာထဲက ယထာဘူတဉာဏ်
အမှန်တရားတွေ မြင်ပြီဆိုလို့ ရှိရင် လက္ခဏာ ၃ ပါး ရှိတယ်
တကာကြီးရဲ့၊ ရုပ်၏လက္ခဏာ၊ နာမ်၏လက္ခဏာ၊ အသုဘလက္ခ
ဏာ၊ လက္ခဏာ ၃-ပါးရှိတယ်၊ အဲဒီတော့ နာမ်ရှုတဲ့ လက္ခဏာရှိ
တယ်၊ နာမ်ရှုတယ်၊ ရုပ်ရှုတယ်၊ ကာယသတိပဋ္ဌာန်၊ ကာယ
နုပဿနာ၊ ဝေဒနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ၊ စိတ္တသတိ

(၂၈)

ပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တံနုပဿနာ၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာနုပဿနာ၊ ဘုရား
ရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး လက်ထက်တုန်းကတော့ စိတ္တသတိပဋ္ဌာန်
စိတ္တနုပဿနာရလိမ့်မယ်၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မာနုပဿနာရလိမ့်
မယ်၊ ဉာဏ်ကြီးရှင်တွေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရလိမ့်မယ်။

အခုနောက်ပိုင်းဆုံး သာသနာကာလ ဝိမုတ္တိ ယုဂ္ဂခေတ်၊
အနုတ္တသာသနာ တပတ်ပြန်လှည့်လာတဲ့ အချိန်အခါမှာ၊ ဘယ်
ဟာကို ရှုရမလဲ၊ ကာယနုပဿနာ၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ၊ ဝေဒနာ
သတိ၊ ကာယသတိ၊ အဲဒီဟာ ရှုမှသာလျှင် ရလိမ့်မယ်၊ စိတ်ကို
ရှုနိုင်ဘို့ဟာ အခုလောကကြီးမှာ၊ နောက်ဆုံးပိုင်း သာသနာ
လူတွေကြည့်ရတာ စိတ်အစဉ်တွေသာ မြင်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါ
လောဘ၊ ကိလေသာ အင်မတန်သောင်းကျန်းနေတဲ့ခေတ်၊ ဒေါ
တ ကိလေသာတွေ အင်မတန်သောင်းကျန်းနေတဲ့ခေတ်၊ မောဟ
ကိလေသာတွေ အင်မတန် သောင်းကျန်းနေတဲ့ခေတ်၊ မာနကိ
လေသာတွေ အင်မတန် သောင်းကျန်းနေတဲ့ခေတ်၊ စိတ္တသတိ
ပဋ္ဌာန်ရှုလို့ မရဘူး၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန်ရှုလို့ မရဘူး၊ ဘာကိုရှုရမ
လဲ၊ ကာယသတိ၊ ဝေဒနာသတိ၊ ကာယသတိ ကာယနုပဿနာ
ဝေဒနာသတိ ဝေဒနာ နုပဿနာ ဒီ ၂ ခုသာရှု ဒိဋ္ဌိနဲ့ တဏှာတဲ့
သတ်လိမ့်မယ်။ ဝေဒနာသတိ ဝေဒနာနုပဿနာ ရှုတာက သော
တာမန်၊ ကာယသတိ ကာယနုပဿနာ ရှုတာသကဒါဂါမ်။

အဲဒီတော့ တဏှာဘယ်မှာဖြစ်သလဲတဲ့၊ မျက်စေ့နဲ့ မြင်တော့
ဘယ်ဟာမြင်သလဲ တကာမကြီးတွေ မြင်တယ်မဟုတ်လား၊ နာမ်
မြင်လို့လား၊ မမြင်ဘူး၊ ရုပ်မြင်တယ်မဟုတ်လား၊ ရုပ်မြင်တယ်

(၂၉)

ဆိုတာ ရုပ်ပေါ်မှာ စွဲကပ်တဲ့ ကိလေသာတဏှာ ဖြစ်နေလို့ သာ
 တဏှာသေအောင်သတ်တာ၊ ရုပ်ပေါ်မှာ သေအောင်သတ်တာ
 ရုပ်မြင်တော့ တကာကြီးတွေကလဲ တကာမကြီးဟာ ချောလိက်
 တာ လှလိက်တာဆိုတာ မျက်စေ့ထဲက မထွက်ဘူး၊ ဦးဝင်းမြင့်
 တကာမကြီးကလဲ ဦးဝင်းမြင့်မြင့်တော့ ဘိုကေလေး ခွဲထားလိက်
 တာ ကျော့နေတာဘဲ၊ မျက်ခုံးကလေးကလဲကောင်း အင်မတန်
 ချောတယ်ဆိုပြီး တကာမကြီးကမြင်နေတာ၊ အဲဒါ ရုပ်မြင်ဒါ
 လား၊ နာမ်မြင်တာလား၊ ရုပ်မြင်တော့ ကိလေသာဖြစ်နေတဲ့
 တရား၊ တဏှာဘယ်မှာရှိသလဲ၊ ရုပ်ပေါ်မှာရှိတယ်၊ အဲဒီတော့
 ရုပ်ပေါ်မှာ တဏှာရှိနေတော့ အသုဘလက္ခဏာနဲ့ မသတ်နိုင်
 တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တဏှာသေပါ့မလားတဲ့ သဘောနဲ့ သေတာ
 မဟုတ်ဘူး၊ သေသေချာချာ အသုဘသဘော တရားလက္ခဏာ
 ကိုမြင်မှ မမြင်ဘဲနဲ့ မသေးဘူး၊ ဒါဖြင့် အသုဘ လက္ခဏာ တင်
 ကြစို့။ ။

အသုဘသောတာပန်၊ အသုဘသကဒါဂါမ်၊ အသုဘ အနာ
 ဂါမ်၊ အသုဘ ရဟန္တာ အချို့က အသုဘကို အထင်သေးပြီး
 တော့ လောကကြီးမှာ အသုဘ သမထကြီးပါကွာ၊ ပြောရ
 တာကတော့ ပညတ်ကြီး အလုပ်ကြတော့ လက္ခဏာထင်လိက်
 တာက သဘာဝလက္ခဏာ တရားဘဲ မဟုတ်လား၊ လက္ခဏာသ
 ဘောကိုထင်နေတာ တကာကြီးတို့ ဦးပဉ္စင်းမြင်နေတဲ့ ဥစ္စာကြီး
 ဟာ မရှိဘဲ ပညတ်ကြီးကိုမြင်နေတယ် မဟုတ်လား၊ မြင်နေတာ
 က ချောလိက်တာ၊ လှလိက်တာ၊ မိန်းမရယ်၊ ယောက်ျားရယ်၊

(၃၀)

မြင်နေတာက မရှိပညတ်ကြီးမဟုတ်လား၊ မနေ့ကတောင်လင်ကံ
လေးရွက်ပြသေးတယ် မဟုတ်လား တဘာကြီး။

အဆင်းရပ်နဲ့ မျက်စေ့ရပ်နဲ့ ထိမှန်တဲ့ အခါ
တွင် မျက်စေ့ကမြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ ထင်တယ်၊
မျက်စေ့က မြင်တယ်လို့ထင် အမှား မြင်တော့
အမှားကိုမြင်တော့ မရှိပညတ်ပေါ်မှာ တင်တော့
မိန်းမရယ် ယောကျ်ားရယ်လို့ထင်ပြီး ယောထား
မိန်းမရယ်လို့ထင်တော့ မိန်းမပေါ်မှာ ရာဂကို
လေသာတွေဝင်-။

အဲဒီတော့ အဆင်းရပ်နဲ့ မျက်စေ့ အကြည့်ရပ်နဲ့ ထိမှန်တဲ့
အခါတွင် မျက်စေ့ ကမြင်တယ်၊ မြင်တယ်လို့ထင်၊ အမှား
ကိုမြင်၊ မရှိပညတ်ပေါ်မှာတင်၊ အဲဒီအမှားမမြင်ဘဲနဲ့ အဆင်းနဲ့
မျက်စေ့နဲ့ ထိမှန်တဲ့အခါ မြင်တဲ့ပေါ်မှာ အသုဘ ပုတ်တယ်၊
ပုတ်တယ်လို့ထင်၊ ရာဂကိလေသာမှောင် ချောတယ်၊ လှတယ်လို့မမြင်
ဖြူတယ် ဖွေးတယ်ရယ်မမြင် အသုဘ သဘောတရားတွေ မြင်ပြီ
ဆိုလို့ရှိရင် ကြော်- ဒါက ဒီပေါ်မှာ ဦးစီးနေတဲ့ တရားကဘာလဲ
တဲ့၊ ဝေဒနာ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ၊ နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါး မရှိ
ဘူးဆိုလို့ရှိရင် ၃-ရက်လောက်ကျပြီဆိုလို့ရှိရင် ဘိုက်ကြီးကဖောင်း
ပြီးတော့ အူတွေက သွေးပုတ် ပြိုပုတ်တွေယိုကျပြီးတော့ ပျက်ဆီး
ယိုယွင်းရမဲ့ ခန္ဓာ အသုဘ ခန္ဓာကြီးပါလားဆိုပြီး ဒီလိုသိလိုက်လို့

ရှိရင်၊ ဣဂြိုဟ်ပါမလား၊ ဒီလိုမြင်တာ မဟုတ်ဘဲ၊ မိန်းမ-
 ယောကျ်ားမြင်နေတာ အဲဒါအမှားတွေမြင်နေတာ၊ အဲဒီတော့
 အသုဘတရားကို အထင်သေးပြီးတော့ သမထတွေ၊ သမထ
 ဆိုတာက တကားကြီးရဲ့ သမထလုပ်တော့ သမထ
 ပေါ့ မရှိတာကိုလုပ်တော့ သမထပေါ့ မရှိတာကို
 လုပ်တော့ သမထပေါ့ ရှိတာကို နှလုံးသွင်းတော့
 ပရမတ် အဲဒီတော့ အမြင်ပေါ်မှာ ကံသေသာ သေအောင်
 သတ်တဲ့ သဘောတရားတွေက မနောဒွာရ စိတ်ကနေပြီးတော့
 သဘောတရားတွေမြင်ပြီ တကားကြီး။

တလောကလုံး မြင်လိုက်တဲ့အချိန်အခါ အသုဘတရားတွေ၊
 ပုတ်မဲ့တရားတွေ၊ ပွဲမဲ့တရားတွေ၊ ဒါမမြင်သေးဘူး၊ အထင်ဘဲရှိ
 ထေးတယ်၊ ခန္ဓာထဲ ဟုတ်တော့နဲ့ တင်းတာတွေ၊ တောင့်တာ
 တွေ၊ ထုံတာတွေ၊ ကျင်တာတွေ၊ ကိုက်တာတွေ၊ ပူတာတွေ၊ အစဉ်
 ပြောင်းပြောင်းနေတာတွေ၊ အဲဒါတွေမမြဲဘဲနဲ့ ပြောင်းနေတာ
 အသုဘတရား၊ မြင်လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာလဲ ရုပ်ကိုမြင်လိုက်ပြီ
 ဆိုလို့ ရှိရင် ဩဇာ-ဦးစီးမြင်ဆိုတာ မရှိတဲ့ပညတ်ပါလား၊ မြင်
 နေတဲ့ ဒီခန္ဓာကြီးဘဲ မြင်တဲ့ဟာမှ မဟုတ်ပါလား၊ ပုတ်မဲ့တရား
 ပွဲမဲ့တရား၊ ဒီပေါ်ဦးစီးနေတာက ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာနံ
 နာမ်ခန္ဓာ ၄ ပါး ဦးစီးပြီးတော့နေလို့ ဒီဟာကြီးက မပုတ်သေး
 တာ၊ နာမ်ခန္ဓာကြီး မရှိဘူး ဆိုလို့ ရှိရင် ဒီရုပ်ကြီးဟာ ၃ ရက်
 လောက် ကြာပြီဆိုလို့ ရှိရင် ထနိုင်သေးရဲ့လား၊ စကားပြောနိုင်
 သေးသလား၊ ၃ ရက်လောက်ကြာပြီဆိုရင် သွေးပုတ်တွေယိုကြ

(၃၂)

၁ လက္ခဏာ၊ ၂ အဲဒီသဘောလက္ခဏာကိုမြင်ရမယ်၊ ၁ ရက်အသုဘ၏ သဘောတရားတတယ်လို့၊ ၂ ရက် အသုဘ၏ သဘောတရားကတယ်လို့၊ ၃ ရက်အသုဘတရားကတယ်လို့၊ ၄ ရက်အသုဘတရားကတယ်လို့၊ အစဉ်ရုပ်၏ သဘာဝ ပြောင်းလဲပြီး ဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောတရားလေးကို မြင်ရလိမ့်မယ်။

အော်-၁ ရက်အသုဘ၏ သဘောတရားက ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် နာမ်ခန္ဓာ ၄ ပါးရှိနေသေးလို့ သာ နာမ်ခန္ဓာ ၄ ပါးမရှိဘူးဆိုလို့ ရှိရင် ဒါကြီးက ပျက်စီးယိုယွင်း ရတော့မယ်၊ မြေကြီးသြဇာဖြစ်ရတော့မယ်၊ မိန်းမလဲမဟုတ် ယောက်ျားလဲ မဟုတ် ငါကထင်နေတာ မိန်းမရယ် ယောက်ျားရယ်လို့ ထင်နေတာ အသုဘတရားကြီး၊ ဒါကြီးဟာ ပျက်စီးယိုယွင်းရမဲ့တရား ပုတ်ရမဲ့တရား၊ ပွဲရမဲ့တရား၊ လောက်စားရမဲ့တရား၊ အရိုးကျရမဲ့တရား၊ ဒီသဘောတွေသိနေပြီ၊ အဲဒီတော့ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်းကြားတိုင်း၊ နံတိုင်းနံတိုင်း၊ မြင်တာလဲ ပျက်စီးယိုယွင်း ပုတ်ရမဲ့ တရား၊ ပွဲရမဲ့ တရား၊ အရိုးကျရမဲ့ တရား၊ နားနဲ့အသံနဲ့ ကြားလိုက်တဲ့ အချိန်အခါလဲ ခွေးသံကြားလိုက် ပြန်တော့လဲ ဩော်-ခွေးကလဲ ပုတ်ရမဲ့ တရား၊ ခွေးကလဲ ခေါ်ဝေါ်သမုတ် လိုက်တဲ့ ပညတ်ဘဲ၊ အသုဘတရား၊ ခွေးဟာလဲ ပုတ်ရမယ်၊ ပွဲရမယ်၊ အရိုးကျရမဲ့ တရား၊ နှာခေါင်းနဲ့အနံ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့အချိန် အခါမှာလဲ ဩော်-ပျက်စီးယိုယွင်းပြီးတော့ မမြဲတဲ့အသုဘတရား လျှာနဲ့ရသာနဲ့ စားလိုက်တဲ့အခါ ရသာရုပ်ကလဲ ပျက်စီးယိုယွင်း ပြီးတော့ မမြဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန် တယ်တဲ့၊ အသုဘတရား၊

(၃၃)

ကိုယ်နဲ့ အတွေ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့အခါ တင်းလိုက်၊ တောင့်လိုက်၊ ထုံလိုက်၊ ကျင်လိုက်၊ အောင့်လိုက်၊ ပူလိုက်၊ အေးလိုက်၊ လှုပ်လိုက်၊ ရွလိုက်ဆိုတာ အမြဲပြောင်းလဲ တတ်တဲ့တရား၊ အသုဘတရား၊ အသုဘလက္ခဏာ မနောနဲ့ ဓမ္မနဲ့ ပေါင်းဆုံလိုက်တဲ့အချိန် အခါ ကောင်းတာလေးပေါ်လာလိုက်၊ မကောင်းတာလေးပေါ်လာလိုက် အမြဲပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေတဲ့ အသုဘတရား။

မြင်တာလဲအသုဘ သဘောတရားဘဲမြင်တော့တယ်၊ ကြားလိုက်တဲ့အသံလဲ မိန်းမအသံကြားတော့ မိန်းမအသုဘကိုမြင်ရပြီ မိန်းမရယ်လို့ မညွတ်တော့ဘူး၊ သဘောတရား မြင်နေပြီ၊ အဲဒီလို မြင်နေတဲ့အချိန်အခါမှာ မြင်တဲ့ အပေါ်မှာလဲ၊ ဩော်-ပျက်ဆီး ယိုယွင်းရမယ်၊ အမြဲပြောင်းလဲပျက်ရမဲ့ တရားကြီးပါလား၊ နှားကလဲ အမြဲပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့ အသုဘ တရားပါလား၊ နှာခေါင်းကလဲ အမြဲပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့ အသုဘတရား၊ လျှာကလဲ အမြဲပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့ အသုဘတရား၊ ကိုယ်ကလဲ ထိလိုက်တဲ့အခါ အမြဲပြောင်းလဲပြီး ပျက်ရမဲ့ အသုဘ တရား၊ မနောကလဲ အမြဲပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့ အသုဘတရား၊ အဲဒီလို အသုဘတရား ထင်ပွားပြီး၊ မိန်းမရယ်လို့ မထင်၊ ယောကျ်ားရယ်လို့ မထင်၊ ကားရယ်လို့မထင်၊ တိုက်ရယ်လို့မထင်၊ ချောတယ်လို့ မထင်၊ လှတယ်လို့မထင်။

နှားနဲ့အသံ ကြားလိုက် ပြန်တော့လဲ ခွေးသံ၊ ဝက်သံရယ်လို့ မထင် အသုဘတရားသာထင်၊ နှာခေါင်းနဲ့ အနှံ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်

တဲ့အချိန် အခါမို့းတယ်၊ သင်းတယ်မထင်၊ အသုဘ တရားသာ
 တင်၊ အထင်သဘောဖြစ်သွားပြီး၊ လျှာနဲ့ ရသာနဲ့ စားလိုက်တဲ့
 အချိန်အခါ ရသ၏ ရုပ်ဟာမမြဲ ပြောင်းလဲနေတာ ချိုတယ်၊
 ချင်တယ်လို့မထင်၊ အသုဘရယ်လို့ထင်၊ ကိုယ်နဲ့ အတွေ့နဲ့ ထိမှန်
 လိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာ အမြဲပြောင်းလဲနေတယ်၊ တင်းတဲ့ သ
 ဘောတွေက မတင်းတဲ့သဘော မတင်းတဲ့သဘောကနေပြီး ထူ
 တဲ့သဘော၊ ထူတဲ့သဘောကနေပြီး မထူတဲ့သဘော၊ မထူတဲ့
 သဘောကနေပြီး ကျင်တဲ့သဘော၊ ကျင်တဲ့သဘောက နေပြီး
 ဒေသင့်တဲ့သဘော ဒေသင့်လာတဲ့ သဘောကနေပြီး မဒေသင့်တဲ့
 သဘော မဒေသင့်တဲ့သဘောကနေပြီး ပူတဲ့ သဘော ပူတဲ့သ
 ဘောကနေပြီး မပူတဲ့သဘော မပူတဲ့သဘောကနေပြီး အေးတဲ့
 သဘော အေးတဲ့ သဘောကနေပြီး မအေးတဲ့သဘော မအေး
 တဲ့သဘောကနေပြီး လှုပ်လာတဲ့သဘော လှုပ်လာတဲ့သဘောက
 နေပြီး မလှုပ်တဲ့သဘော မလှုပ်တဲ့သဘော မလှုပ်တဲ့သဘောက
 နေပြီး တွန်းတဲ့သဘော တွန်းတဲ့သဘောကနေပြီး မတွန်းတဲ့သ
 ဘော အမြဲပြောင်းလဲပြီးတော့ နေတဲ့သဘော၊ မနေဘဲနဲ့ မေ့နဲ့
 ပေါင်းစုံလိုက်တဲ့ အချိန်အခါ ကောင်းတာတွေ ပေါ်လာတယ်၊
 မကောင်းတာလဲ ပေါ်လာတယ်၊ အမြဲပြောင်းလဲနေတဲ့ အသုဘ
 တရား။

မြင်တာလဲ အသုဘတရား၊ ကြားလိုက်တဲ့ အသံလဲ အသုဘ
 တရား၊ နံ့တာလဲ အသုဘတရား၊ စားလိုက်တဲ့ ရသာလဲ အသုဘ
 တရား၊ ထိလိုက်တဲ့ အတွေ့လဲ အသုဘတရား၊ သိလိုက်တဲ့စိတ်

(၃၅)

လဲအသုဘတရား၊ အမြဲဒလစေကြီး အသုဘ သဘောတရားပေါ်
မှာ တည်သွားပြီ၊ အထင်ဉာဏ်ရသွားပြီ၊ အသုဘ သောတာပန်
တည်သွားပြီ၊ တလုံးထဲဖြစ်နေပြီ၊ အသုဘတရား ကြီးလို့ဖြစ်နေ
တော့မိန်းမ-ယောက်ျားရှိသေးသလား၊ ခေါ်ဝေါ်သမုဒ်ထားတဲ့
မိန်းမ-ယောက်ျား ချောတယ်၊ လှတယ်၊ ဝတ်ဆင်ဆီတဲ့ အဝိဇ္ဇာ
ပညတ် ရှိသေးသလား၊ အဝိဇ္ဇာပညတ် ကျန်နေပြီ၊ အသုဘ သ
ဘောတရား လက္ခဏာကို မြင်နေပြီ အဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်ပြီ၊
အဝိဇ္ဇာပညတ် ကျန်နေပြီ၊ ရှိပညတ်၊ မရှိပညတ်။

ရှိပညတ်က အသုဘ လက္ခဏာ မရှိပညတ်က
မိန်းမ-ယောက်ျား ချောတယ် လှတယ်ဆိုတာ မရှိ
ပညတ် မရှိပညတ်ခေါ်ဝေါ်သမုဒ်ထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ
ပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ မျက်စေ့က တဏှာပါယ်
စာယ်ဆိုတာ အဲဒါဒိဋ္ဌိ၊ ပါယ်တယ် ဆိုတာ အယူ
မှား အမှတ်မှား မိန်းမရယ်လို့၊ အယူမှား တာ
ယောက်ျားရယ်လို့ အယူမှားတာ ရှိသေးသလား
အဝိဇ္ဇာပညတ်ပါယ်ပုံတွေ မျက်စေ့ ပါယ်လိုက်ပြီ။

မြင်လိုက်တဲ့အပေါ်မှာ မိန်းမရယ်-ယောက်ျား ရယ် လို့ ဆို
တာ အဝိဇ္ဇာပညတ်ပါယ်လိုက်ပြီ၊ ချောတယ်၊ လှတယ်၊ ဝတ်ဆင်
ဖြူတယ်၊ ဖွေးတယ်၊ ရေ-မြေ-တော-တောင် သမုဒ္ဒရာ ဆိုတဲ့
ခေါ်ဝေါ်သမုဒ်ထားတဲ့ အဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ။

(၃၆)

မြင်သမျှ အသုဘတရား၊ ပျက်ဆီးယိုယွင်းရမဲ့ တရား၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ရမဲ့ တရား မြင်သွားပြီ အဲဒီတော့ မျက်စေ့ကနေ ပြီးတော့ တကာကြီး အဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ မဟုတ်လား၊ ဘဲပညတ်ကျန်သလဲ ဝိဇ္ဇာပညတ်ကျန်နေပြီ၊ ရှိပညတ်ကျန်နေပြီ ရှိပညတ်က တကယ်ရှိတာက အသုဘလက္ခဏာ၊ မရှိပညတ် ပါယ်ပြီ ရှိပညတ်ကျန်တယ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတဲ့ ၂-ခုနော်၊ ကံနဲ့ ကတ္တား၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိ ပညတ်၊ ဥပဒါန် ရှိတဲ့ပညတ်က သမာဒိဋ္ဌိ အမှန်ရှိတာကဘာလဲ၊ အသုဘလက္ခဏာ အသုဘလက္ခဏာ သိနေပြီဆိုရင် သမ္မာဒိဋ္ဌိမရှိတာ သိတာက မိန်းမ-ယောက်ျား ဖြူတယ်၊ ချောတယ်၊ သိတာက မိစ္ဆာ အသိမိစ္ဆာပါယ်လို့ သမ္မာ ဖြစ်မနေဘူးလား၊ နားပေါက်လဲ ခွေးသံဘဲ၊ ဝက်သံဘဲ၊ တကာမအသံဘဲ၊ တကာအသံဘဲ၊ ရေဒီယိုအသံဘဲ မကြားတော့ဘူး၊ ကြားသမျှအသံ အသုဘတရား၊ အသုဘလက္ခဏာ အမြဲ ပြောင်းလဲ ပျက်တတ်တဲ့ သဘောတရားသာ ဖြစ်နေပါလား၊ ဒါအသုဘတရား၊ နားပေါက်ကလဲ အဝိဇ္ဇာပညတ် မပါယ်ဘူးလား၊ ဝိဇ္ဇာပညတ် မကျန်ဘူးလား။

နာခေါင်းကလဲ မွှေးတယ်၊ သင်းတယ်၊ ကြိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာ ပညတ် မရှိတော့ဘူး၊ အမြဲ ပြောင်းလဲ ပျက်နေတဲ့ အသုဘ တရား၊ အဝိဇ္ဇာ ပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာ ပညတ် ကျန်နေပြီ၊ လျှာနဲ့ ရသာနဲ့ စားလိုက်တဲ့ အချိန် အခါ ချိုတယ်၊ ချင်တယ်၊ ငံတယ်၊ စပ်တယ်၊ ခါးတယ်၊ ပူတယ်၊ ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာပညတ်ရှိသေးသလား၊ ဝိဇ္ဇာပညတ် အမြဲဒလစေ

(၃၇)

ပြောင်းလဲပြီး ပျက်နေတဲ့ အသုဘတရား၊ အသုဘတရားဘဲရှိ
 တယ်၊ လက္ခဏာဘဲရှိတယ်၊ လျှာနဲ့ ရသနဲ့ စားလိုက်တဲ့ အချိန်
 အခါမှာလဲ အဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာပညတ် ကျန်နေ
 ပြီ၊ ကိုယ်နဲ့ အတွေ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့အချိန် အခါမှာလဲ တင်း
 လိုက်တာ ထုံလိုက်တာ တောင်လိုက်တာ ယားလိုက်တာ ကိုက်
 လိုက်တာ ပူလိုက်တာ အေးလိုက်တာ ဆင်းရဲလိုက်တာ ချမ်း
 သာလိုက်တာဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာပညတ် ရှိသေးသလား၊ အမြဲပြောင်း
 လဲပျက်ပြီးတော့ နေတဲ့အသုဘတရား၊ အသုဘလက္ခဏာ၊ မနော
 နဲ့ ဓမ္မနဲ့ ပေါင်းစုံလိုက်တဲ့ အချိန်အခါ ကောင်းတာလေး သိ
 တော့ ကောင်းတယ်၊ မကောင်းတာပေါ်လာတော့ မကောင်း
 ဘူး၊ အဲဒီအဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ ပြောင်းလဲနေတဲ့ အသု
 ဘတရား။

မြင်တာလဲ ပျက်ဆီးယိုယွင်းရမဲ့ အသုဘတရား၊ နားနဲ့အသံ
 နဲ့ကြားလိုက် ရဲတဲ့ဟာ ပျက်စီးယိုယွင်းရမဲ့ အသုဘတရား၊ နှာ
 ခေါင်းနဲ့ အနံ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့ အခါ ပျက်စီးယိုယွင်းရမဲ့ အသု
 ဘတရား၊ လျှာနဲ့ အရသာနဲ့ စားလိုက်တဲ့အခါမှာလဲ ပျက်ဆီး
 ယိုယွင်းရမဲ့ အသုဘတရား၊ ကိုယ်နဲ့ အတွေ့နဲ့ ထိမှန်လိုက်တဲ့အခါ
 မှာလဲ ပျက်စီးယိုယွင်းရမဲ့ အသုဘတရား၊ အသုဘတရား လက္ခ
 ဏာပေါ်မှာ တည်မသွားဘူးလား၊ မြင်တာလဲ အသုဘတရား
 ကြားတာလဲ အသုဘတရား၊ နံတာလဲ အသုဘတရား၊ စားလိုက်
 တဲ့အရသာလဲ အသုဘတရား၊ ထိလိုက်တဲ့ အတွေ့လဲ အသုဘ
 တရား၊ သိလိုက်တဲ့ ဓမ္မလဲ အသုဘတရား၊ လမ်းသွားပြန်လဲ အသု

(၃၈)

ဘတရား၊ ထိုင်တလဲ အသုဘတရား၊ ယိုတလဲ အသုဘတရား
ပေါက်တလဲ အသုဘ တရား၊ အိပ်လိုက်တလဲ အသုဘ
တရား၊ အသုဘတရားဘဲရှိတော့တယ်၊ တလောကလုံး အသုဘ
ကြီးဘဲ။

မျက်စေ့က မြင်တော့ ငါမြင်တယ်လို့ ရှိသေးသလား၊ နား
ကကြားတယ်- ကြားတယ်လို့ ရှိသေးသလား၊ နှာခေါင်းက နံ
တယ် နံတယ်လို့ ရှိသေးသလား၊ လျှာက စားတယ် စားတယ်
လို့ ရှိသေးသလား၊ ကိုယ်ကထိတယ် ထိတယ်လို့ ရှိသေးသလား၊
မနှောက သိတယ် သိတယ်လို့ ရှိသေးသလား၊ အဲဒီလို အသုဘ
တရား၊ အသုဘလက္ခဏာမြင်တာ ပညတ်ခေါ်မလား၊ ပရမတ်
ခေါ်မလား၊ သဘောမြင်နေပြီ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တာက အသု
ဘတရား၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တာက ပညတ်ဘဲ၊ အမြဲပြောင်းလဲ
ပျက်စီးယိုယွင်းနေတဲ့ အသုဘတရားရယ်လို့ သဘောကို သိနေပြီ
ခေါ်ဝေါ်တာက ပညတ်၊ အဲဒါဘယ်ပညတ် ပါယ်လိုက်သလဲ
ဆိုတော့ ဝိဇ္ဇာပညတ်ကျန်ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ အဲဒီ
တော့ မျက်စေ့ပေါက်ကနေပြီး တကာကြီး အတိတ်ယုံမှားခြင်း
ပစ္စုပ္ပန်ယုံမှားခြင်း၊ အနာဂါမ် ယုံမှားခြင်း ရှိသေးသလား၊ မရှိ
တော့ဘူး၊ မိစ္ဆာပျောက်လို့ သမ္မာပေါ်မသွားဘူးလား၊ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိက သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်မသွားဘူးလား၊ သမာဒိဋ္ဌိဖြစ်မသွားဘူးလား၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်သွားလို့ အမှန်မြင်မသွားဘူးလား၊ အမှန်မြင် သွား
တော့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ ဆို
ဘို့ လိုသေးသလား။

(၃၉)

မြင်တဲ့ ဥစ္စာသမုဒယ ပါယ်လိုက်ပြီမဟုတ်လား၊ မရှိတဲ့ မိစ္ဆာ
 ကို ပါယ်လိုက်ပြီမဟုတ်လား၊ နှုတ်တုံးက မရှိတဲ့ မိစ္ဆာ အသိကို
 အမှားတွေ အသိဖြစ်- ဖြစ်နေတယ်မဟုတ်ဘူးလား၊ အဲ- ဒုက္ခ
 သမုဒယဆိုတာ ဘယ်ဟာလဲတဲ့၊ မရှိတဲ့တရားတွေ မြင်နေတော့
 ဥပဒ္ဒါန် သံသရာကြီး ပြေးလျှောက်ပြီး တခါထဲ ခန္ဓာအစဉ် တွေ
 လယ်နေတယ်၊ ငါအပါယ်ကျမယ်ဆိုတာ သိသွားပြီ၊ အခုအပါယ်
 လွတ်ပြီဆိုတာမသိဘူးလား။ ငါမျက်စေ့ပေါက်က နေပြီးတော့
 ရာဂ- ဒေါသ- မောဟ- မရှိတော့ဘူး၊ အပါယ် ၄-ပါး ကျ
 ရောက်မဲ့ ကံတွေမရှိတော့ဘူး၊ ငါမိစ္ဆာ ပျောက်လို့ သမ္မာ ဒိဋ္ဌိ
 ဖြစ်နေပြီ၊ အတိတ်ယုံမှားခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ယုံမှားခြင်း၊ အနာဂါမ်
 ယုံမှားခြင်း၊ ငါကင်းပြီ၊ အတိတ်တုံးက ငါမိန်းမမြင် မိန်းမသိ
 တယ်၊ ချောတာလေးမြင်တော့ ချောတာလေးသိခဲ့တယ်၊ အခု
 ပစ္စုပ္ပန်ကာလကျဘောလဲ မိန်းမမြင်ရင် မိန်းမသိတယ်၊ အခု
 ပစ္စုပ္ပန်မိန်းမမြင်ရင် မိန်းမသိလို့ သိရင်အနာဂါတ်မှာလဲ မိန်းမ
 မြင်ရင် မိန်းမသိမှာဘဲ၊ အခုပစ္စုပ္ပန် မိန်းမမြင်သေးရင် အနာ
 ဂါတ်မှာလဲ မိန်းမမြင်မယ်၊ အခုပစ္စုပ္ပန် ချောတာ မြင်ရင်လဲ
 အနာဂါတ်မှာ ချောတာမြင်မယ်၊ မရှိပညတ်ကြီး အဲဒါဘာလဲ
 အတိတ်ယုံမှားခြင်း ပစ္စုပ္ပန် ယုံမှားခြင်း၊ အနာဂါတ် ယုံမှား
 ခြင်း ။

အတိတ်ယုံမှားခြင်းက ဘာလဲတဲ့ အတိတ်က မိန်းမမြင်လို့
 မိန်းမသိခဲ့တယ်တဲ့ အတိတ်ယုံမှားခြင်း၊ အခုပစ္စုပ္ပန် မိန်းမ မြင်
 ရင် မိန်းမသိတာ ပစ္စုပ္ပန်ယုံမှားခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန် ယုံမှားခြင်း

ဖြစ်တော့ အနာဂတ်မှာလဲဘဲ ယုံမှားခြင်းဘဲ၊ ကာလ ၃-ပါး
 လွတ်သလား၊ အတိတ်ကာလ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ အနာဂတ်
 ကာလ အတိတ်လဲမရှိတဲ့ခန္ဓာ ဥပါဒါန်၊ အခုပစ္စုပ္ပန်လဲ ဥပါ
 ဒါန် ခန္ဓာ မိန်းမ ခန္ဓာ အနာဂတ်ကျလဲ မိန်းမခန္ဓာ အတိတ်
 ကလဲ ယုံမှားမှု ခန္ဓာ ပစ္စုပ္ပန်လဲ ယုံမှားခြင်း၊ အနာဂတ်လဲ
 ယုံမှားခြင်း ယုံမှားခြင်းကိလေသာ ဖြစ်မနေဘူးလား၊ ဘာ
 ကြောင့်ဖြစ်သလဲ ဒိဋ္ဌိကြီး ဒိဋ္ဌိဖြစ်တော့ ယုံမှားမှုကိလေသာပါ
 ပြီနော်- ကိလေသာ ၂-ပါး မျက်စေ့ ကနေပြီးတော့ မိန်းမလဲ
 မမြင်၊ ယောက်ျားလဲမမြင်၊ ခွေးမမြင်၊ ဝက်မမြင်၊ ရေမမြင်၊
 တောမမြင်၊ တောင်မမြင်၊ ဘာမှ မမြင်ဘူး၊ ဘာလဲ အဝိဇ္ဇာ
 ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ထားတဲ့ မရှိပညတ် ပါယ်လိုက်ပြီ၊ ရှိတဲ့ ပညတ်
 ကျန်နေပြီ၊ မြင်တာလဲ အသုဘတရား၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တာကို
 သဘောပေါက်အောင် ပြောတာ သဘောလေးကို ပြောလို့
 မဖြစ်ဘူး၊ တကာတကာမတွေ့ သဘောပေါက်အောင် ပညတ်
 တင်စားပြီး ပညတ်ကို ဟောနေတာ။

ပရမတ်ဟောပါဆိုရင် မဟောဘူး၊ ရပ်နေမယ် ဘယ်လိုလုပ်
 ဟောမလဲ ဟောလိုက်ရင် ပညတ်၊ ပညတ်နဲ့ ပရမတ်ပြုလိုက်မယ်
 အဲဒီပညတ်ပေါ်ကနေပြီး ပရမတ်သဘောပေါက်အောင် ဟော
 နေရတယ်၊ တကာ တကာမတွေ့ သစ္စာ ၄-ပါးရအောင် ဒီလိုရူ
 ဒီလိုမြင်လိမ့်မယ်၊ သဘောပေါ်လိမ့်မယ်၊ နှလုံး သွင်း တကာ
 ပညတ်၊ ပေါ်လာတဲ့ သဘောက ပရမတ် အဲဒီလိုသဘောတရား
 တွေကို တင်းပြီးတော့ ဝိဇ္ဇာပညတ် ဖြစ်အောင် ပြောနေရတာ

(၄၁)

အပါယ် ၄-ဘုံက လွတ်အောင်လို့ အဲဒီတော့ မြင်တာ အသုဘ
တရား၊ ကြားတာ အသုဘတရား၊ အသုဘကလုံးထဲ၊ အသုဘ
သဘောတရား မြင်မသွားဘူးလား၊ မြင်သွားမယ်၊ မိန်းမ-
ယောကျ်ားရယ်လို့ ရှိသေးသလား၊ မရှိဘူး၊ အဲဒီတော့ မိစ္ဆာ
ပါယ်လိုက်ပြီ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မနေဘူးလား၊ အဲဒီတော့ ဒိဋ္ဌိပြုတ်
တော့ အတိတ်ယုံမှားခြင်း၊ အနာဂတ်ယုံမှားခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်
ယုံမှားခြင်း၊ လွတ်မနေဘူးလား။

အဲဒီတော့ သောတာပန် ပါယ်ပုံ ပါယ်နည်း သောတာပန်
မြင်ပုံ၊ အသုဘ သောတာပန်၊ အသုဘ သောတာပန်က နေပြီး
အသုဘသကဒါဂါမ် ဒါက အထင်ဉာဏ် ပျက်စီးယိုယွင်းရမဲ့ သ
ဘောတရားကို မြင်နေတာ မမြဲတဲ့တရား အမြဲပြောင်းလဲ ပျက်
ရမယ်ဆိုတာ သူသိနေတယ် သဘောတရားကြီးကို သိနေပြီ၊ အ
မြဲပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့တရား၊ နားကလဲ ပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့ တ
ရား၊ အသံတွေကလည်း ပြောင်းလဲ ပျက်ရမဲ့တရား၊ အသံတွေ က
လဲအသုဘတရား၊ အနံ့တွေကလည်း အသုဘတရား၊ ရသာတွေ
ကလဲ အသုဘတရား၊ အတွေ့တွေကလည်း အသုဘတရား၊ ဓမ္မ
တွေကလဲ အသုဘတရား၊ တလောကလုံး အသုဘ တရားသာရှိ
ပါကလား၊ အသုဘသဘောတရားသာထင်ပြီး၊ အသုဘသဘော
တရားကိုဘဲ သိသွားပြီ။ အတိတ် ယုံမှားခြင်း လွတ်သွားပြီ၊
ပစ္စုပ္ပန် ယုံမှားခြင်းလဲ လွတ်သွားပြီ၊ အနာဂါမ် ယုံမှားခြင်း
လွတ်သွားပြီ၊ ပစ္စုပ္ပန် ယုံမှားခြင်း လွတ်သွားလို့ အနာဂါမ် ယုံ
မှားခြင်းကင်းတာ။

(၄၂)

မၤမုက်စေ့ပေၤကိက်ကနေ့ပြီး အတိတ်ယံ့မှားခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ယံ့မှားခြင်း၊ အနာဂါမ်ယံ့မှား၊ ကိလေသာရယ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရယ် ကိလေသာနှစ်ပါးမပါယ်ဘူးလား၊ ဘာကြောင့်ပယ်သလဲမၤမုက်စေ့ ကံအသုဘယံ့မှားခြင်းလက္ခဏာ သဘောတရားကိုမြင်နေလို့ မၤမုက်စေ့ ကလဲဒိဋ္ဌိကိလေသာ ယံ့မှားမှုကိလေသာ၊ အဲဒီကိလေသာ ၂-ပါးကိုပယ်လိုက်ပြီ၊ အဲဒါသောတာပန် သောတာပန် သောတာပန် ပယ်လိုက်ပြီ၊ အဲဒီလို မြင်နေပြီဆိုရင် ငါသောတာပန်ဘဲလို့ တထစ်ချမှတ်၊ မၤမုက်စေ့ ကလဲအသုဘတရား၊ နားကလဲအသုဘတရား၊ နှာခေါင်းကလဲအသုဘတရား၊ လျှာကလဲအသုဘတရား၊ ရသာကလဲအသုဘတရား၊ မြင်တာကလဲအသုဘတရား၊ အဆင်းကလဲ အသုဘတရား၊ အသံကလဲအသုဘတရား၊ နားကလဲ အသုဘတရား၊ အနံ့ ကလဲအသုဘတရား၊ နှာခေါင်းကလဲအသုဘတရား၊ လျှာကလဲ အသုဘတရား၊ ရသာရုပ်ကလဲ အသုဘတရား၊ အတွေ့ကလဲအသုဘတရား၊ ကိုယ်ကလဲအသုဘတရား၊ နှလုံးသဘောကလဲအသုဘတရား၊ ဓမ္မကလဲအသုဘတရား၊ အကုန်လုံးမြင်နေတာလဲအသုဘတရား၊ ကြားတာလဲအသုဘတရား၊ နံတာလဲအသုဘတရား၊ စားတာလဲအသုဘတရား၊ ထိတာလဲအသုဘ၊ သိတာလဲအသုဘ၊ ယိုတာလဲအသုဘ၊ ပေါက်တာလဲ အသုဘ၊ ထိုင်တာလဲ အသုဘ၊ အကုန်လုံးအသုဘကြီးဘဲ။

အသုဘခြည်းဖြစ်နေတော့ တကောကြီး မၤမုက်စေ့ပေၤကိက်ကနေ့ပြီး ဒုကာကြီး အသုဘသောတာပန်တည်သွား ပြီ၊ ကိလေသာတော့ တတုံးကြီးရှိသေးတယ်၊ ရှိတယ်နော်—

(၄၃)

အသုဘတင်နေတာ အသုဘမမြဲတော့ဘူး ဆိုတာ အသုဘသော
 တာပန်ကြီး သူကအသုဘလက္ခဏာ၊ အသုဘသောတာပန်ကနေ
 ပြီးတော့ တချိန်တည်းသွားမယ်၊ မနားဘူး၊ မနားဘူး၊ အသုဘ
 ပေါ်တည်လာတော့ စိတ်ကလေးကတည်ငြိမ်ပြီး စိတ်ကလေးက
 အကြည်ဓာတ် ထွက်လာတယ်၊ ဘုရားကဟောထားတယ် ဒကာ
 ကြီးရဲ့၊ အထင်သဘော အမြင်သဘော၊ အထင်
 ဥာဏ် အမြင်ဥာဏ်၊ ထင်ရှုံလေးနဲ့ မရဘူး၊ အမြင်
 ဥာဏ်ကြီးကျမှ ကိလေသာခေါင်းပါးတယ်၊ အမြင်
 ဥာဏ်ကြီးမှ ကိလေသာ ပါယ်တယ်၊ အထင်သ
 ဘောလေးနဲ့ မရဘူး၊ သဘောလေးဆောင်သွားယုံ
 နဲ့ မရဘူး၊ မြင်ကိုမြင်နေရမယ်၊ မနောဒွါရ စိတ်ကကို
 ပျက်မှ၊ စိတ်ကိုက အသုဘစိတ်ဖြစ်မှ အသုဘတရားပေါ်ရမယ်၊
 အသုဘစိတ်မှ မဖြစ်လို့ရှိရင် အသုဘပေါ်ပါ့မလား၊ အဲဒီတော့
 အသုဘ သဘောပေါ်မှာ တည်သွားတယ် ဒကာကြီးရဲ့၊ အသုဘ
 စိတ်ကြီးဖြစ်သွားတယ်။ အထင်ဥာဏ်ရတယ် အထင်ဥာဏ်ရတော့
 ဘုရားကဓမ္မစကြာကြီးဟောထားတယ်မဟုတ်လား။

ဘယ်လိုဟောထားသလဲ စက္ခုဥဒါဒိ၊ ဥာဏဥဒပါဒိ၊ ပညာ
 ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ၊ ဘုရားဟော
 ထားတယ်နော်— အဲဒီတော့ အသုဘလက္ခဏာပေါ်မှာ ကော့
 ဓမ္မော တခုထဲ စိတ်တစိတ်ထဲဖြစ်နေပြီ၊ စိတ်တစိတ်ထဲဖြစ်နေတော့
 မျက်စေ့ ပေါက်ကနေပြီးတော့ အသုဘလက္ခဏာ သဘောတရား

(၄၄)

မြင်နေတော့ စိတ်ကလေးက အသုဘစိတ်ဖြစ်သွားတော့ စိတ်အကြည်ခတ်ကြီး ထွက်လာပြီ။ စိတ်အကြည်ခတ်ကြီး လောဘကိလေသာ ဒေါသကိလေသာ မောဟကိလေသာ အပါယ်ကျမဲ့ကံတွေ လွှတ်သွားပြီ။ မျက်စေ့ပေါက်ကလဲမြင်တိုင်း- မြင်တိုင်း ငါဘယ်တော့မှ အပါယ်မကျတော့ဘူးဆိုတာ သိသွားပြီ။ နားနဲ့ အသံနဲ့ ကြား လိုက်တဲ့အခါမှာလဲ အသံပေါ်မှာလဲ အပါယ်မကျဘူး။ လောဘ ဒေါသ မောဟမရှိတော့ဘူး။ လောဘက ပြိတ္တာဒေါသကငရဲ၊ မောဟကတိရစ္ဆာန် ငါဘယ်တော့မှ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ အသံကြားလိုက်တာလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ မြင်လိုက်တဲ့အပေါ်မှာလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ နံလိုက်တဲ့အပေါ်မှာလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ စားလိုက်တဲ့ အရသာပေါ်မှာလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ ထိလိုက်တဲ့အထွေလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ သိလိုက်တဲ့ ဓမ္မပေါ်မှာလဲ အပါယ်မကျတော့ဘူး။ အဲဒီလို အပါယ်မကျဘူးသိတော့ လောကကြီးပျော်ပြီ။ မချမ်းသာဘူးလား။

အဲဒီလိုငါကြိမ်းသေ ဘယ်တော့မှ ငါအပါယ်မကျတော့ဘူးဆိုတာ သိတာ သောတာပန်တို့ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ပြီ။ ဟိုနိဗ္ဗာန်ကြီးမြင်သေးတာ မဟုတ်ဘူး သောတာပန် နိဗ္ဗာန်ကြီးမြင်လို့ရှိရင် ဒီမှာကိလေသာသေသွားမှာပဲ။ ကိလေသာတွေက ဓလေ့တွေ လှည်းတွေ သင်္ဘောတွေနဲ့ တင်လို့ မကုန်နိုင်ဘူး

(၄၅)

နော် - အဲဒီတော့ သောတာပန်ဟာ ဒကာကြီးရဲ့ လက်တလှမ်းကလေးပါ

သောတာပန်တွေ၊ သကဒါဂါမ်တွေ အထင်မကြီးနဲ့ လုပ်ရင်ရတယ်၊ မလုပ်ချင်ဘဲနဲ့ ဘယ်သိမလဲ မသိရင် သောတာပန် သကဒါဂါမ် အင်မတန် ခဲယင်းတယ်ထင်ကြတယ်၊ မှခဲယင်းဘူး လုပ်ရင်ရတယ်၊ ဘုရားလက်ထက်က ၇ ရက်နဲ့ ရတယ်၊ ၁၀-ရက်နဲ့ ရတယ်၊ ၁၅-ရက်နဲ့ ရတယ်၊ တဝါနဲ့ ရတယ်၊ မရဘူးလား ရတယ်။

အခုနောက်ပိုင်းဆုံး သာသနာဆရာသာ မှန်ရင် ရတယ်၊ ဆရာမမှန်လို့ရှိရင် ကမ္ဘာတသိန်း ကျင့် ဘယ်တော့မှ မရဘူး၊ အဲ - တကာကြီး အသုဘ သောတာပန်တော့ တည်သွားပြီ၊ အသုဘသော တာပန်တည်သွားတော့ တကာကြီး အသုဘ လက္ခဏာစိတ် တည်ပြီ။

တည်သွားတော့ ဒိဋ္ဌိတော့ပြုက်သွားပြီ အမြင်ပေါ်မှာ ဒိဋ္ဌိ ပြုတ်သွားပြီ ရုပ်ပေါ်မှာ ဒိဋ္ဌိပြုတ်တော့ တကာကြီးနာမ်ပေါ် မှာလဲ ဒိဋ္ဌိပြုတ်တယ်၊ တကာကြီး တကာကြီး နာမ်ပေါ်မှာလဲ ဒိဋ္ဌိပြုတ်တာဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဝေဒနာကတော့လဲ အသုဘဘဲ နော် - ခန္ဓာထဲက နေပြီးတော့တင်းတာ၊ တောင့်တာ၊ ထုံတာ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ၊ ပူတာ၊ အေးတာ၊ တင်းတယ်လို့ မသိ

(၄၆)

တောင့်တယ်လို့ မသိ၊ ထုံတယ်လို့ မသိ၊ အောင့်ဘယ်လို့ မသိ၊
 ပူတယ်လို့ မသိ၊ အေးတယ်လို့ မသိ၊ ဆင်းရဲတယ်လို့ မသိ၊ ချမ်း
 သာတယ်လို့ မသိ၊ လှုပ်တယ်လို့ မသိ၊ ရှုတယ်လို့ မသိ၊ မှတယ်လို့
 မသိ၊ မသိတော့ဘူး၊ ပညတ်တော့ခွာလိုက်ပြီ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်
 ပြန်နေတဲ့အသုဘတရား၊ အသုဘဘဲသိတယ်၊ ပြောင်းလဲနေတဲ့
 မမြဲတဲ့ သဘောတရား အသုဘတရား၊ အဲဒီ အသုဘ
 စိတ်တည်သွားတော့ တလောကလုံး အသုဘလက္ခ
 ဏာပေါ်တည်သွားပြီ၊ အသုဘစိတ် ဖြစ်သွားပြီ၊
 အသုဘစိတ်ဖြစ်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက်တည်း တ
 ကာကြီး စိတ်အကြည်ခတ် ထွက်လာပြီ၊ စိတ်တံ
 ခိုးသိတ်ကြီးတယ်၊ စိတ်တန်ခိုးကြီးတော့ လက်ဦး
 တုန်းကတော့ အထင်သဘော၊ အထင်သဘောက
 နေပြီး အမြင်သဘောမြင်လာပြီ၊ မျက်စေ့မှိတ်
 ထားလိုက်တော့ စိတ်က ကြည့်ချင်တယ် ဆိုတော့
 စိတ်အကြည်ခတ်ကြီးက ထွက်လာတယ်၊ ထွန်းပြ
 လိုက်တာ တလောကလုံးထိန်လာတယ်၊ စိတ်အကြည်ခတ် ကြီး
 က ထွန်းပြလိုက်တာ၊ အပြင်ဘက်ကလာပြီး ထွန်းတာမဟုတ်ဘူး
 စိတ်ကလေးက ကြည်လာတယ် စိတ်တန်ခိုးဟာ အင်မတန်ကြီး
 တယ်။

စိတ်တန်ခိုးကြီးတော့ စိတ်ကလေး တည်ငြိမ်
 လာလို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဆိုတဲ့ တရား

တွေမရှိလို့ ရှိရင် တကာကြီး ဒီစကြာဝဠာက ဟို
 စကြာဝဠာကြည့်ရင်မြင်တယ်၊ အဝီစိ ကြည့်လိုက်
 မြင်ကယ်၊ ဗြဟ္မာ ၂၀-ကြည့် မြင်တယ်၊ တောင်
 ကြီးတွေ ဖောက်ကြည့်လိုက် မြင်တယ်၊ မလုတ်
 ပုဂ္ဂိုလ်အတန်းတွေက မမြင်ဘူး၊ ကျင့်လျှင်သမာဓိ
 ရှိရင်မြင်တယ်၊ မကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က မြင်ပါ့မလား
 အောက်ကြည့် အဝီစိထိအောင်မြင်တယ်၊ အထက်
 ကြည့်ရင် အဝီစိထိအောင်မြင်တယ်။

ဘာကြောင့်လဲတဲ့ စိတ်တန်ခိုးတွေ စိတ်ကြည်လင် နေတော့
 ဒကာကြီး လောဘ ဒေါသ မောဟ ကိလေသာစင်ကြယ်နေတော့
 မြင်တာဘဲ၊ အဲဒီတော့ စိတ်အကြည်ဓာတ်ကြီးထွက်လာတယ်၊ စိတ်
 အကြည်ဓာတ်ကြီးထွက်လာတော့ ကြည့်ချင်တယ်ဆိုတာနဲ့ မြင်
 လာစာယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လက်ဦးက အသု
 ဘ သသောဓာရားကို သဘောထင်နေတာမမြဲဘူး၊ ပျက်ရမှာဘဲလို့
 မမြဲတဲ့တရားအသုဘလို့ထင်တယ်၊ အဲအထင်ဉာဏ်ကနေပြီးတော့
 စိတ်တန်ခိုးဟာ အင်မတန်မှကြီးတယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး မျက်စေ့
 မှိတ်ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမြင်
 လာပြီ။

အသားတွေကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာလဲမွှေးညှင်း မွှေးပေါက်
 တွေမြင်လာပြီ၊ မွှေးညှင်းမွှေးပေါက်တွေ မြင်လာတဲ့ အချိန်

(၄၈)

အခါမှာ အသားတွေဟာလဲ ခွံလာပြီ ဟိုကကွဲ ဒီကကွဲ ဟိုကညို ဒီကညို အသားတွေကွက်လာတယ်။ အသားတွေ ကွက်လာတာ ကနေပြီးတော့ ခိုက်ကြီးကဖောင်းလာပြီးတော့ မျက်စေ့ပေါက် နှာခေါင်းပေါက်က နေပြီးတော့ အပုတ်ရေတွေ ယိုကျလာပြီ စိတ်ကိုက အသုဘစိတ်ကိုး။

ဪ— ကြည့်စမ်း လက်ဦးတုန်းက ငါထင်နေတဲ့ သဘောအသုဘထင်တဲ့ သဘောအသုဘသဘောကို ငါအခုမြင်နေပါသလား၊ မျက်စေ့ကလဲယိုကျနေပါသလား။ နှာခေါင်းပေါက်ကလဲ အပုတ်ရေတွေယိုကျနေပါသလား၊ အမြင် ဉာဏ်ကြီး၊ ပါးစပ်ပေါက်ကလဲ ယိုကျနေပါသလား၊ ခိုက်ကြီး ကလဲ ဖောင်းနေပါသလား၊ အပုတ်ရေတွေ ယိုကျလာတော့ ခိုက်ထဲကြည့်လိုက်တယ် စိတ်နဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ့ တပြိုင်နက် တည်း ခိုက်ထဲမှာ ပွစိ—ပွစိနဲ့ ခိုးတွေစားနေတာမြင်ပြီ။

ပုတ်မှာကိုး တခါထဲ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ပုတ်လိုက် ပုတ်လိုက် လောက်တွေစားနေလိုက်၊ ရေမြှုတ် ရေစိုင်းခဲကြီး ဆူပူကနေတာ မြင်လိုက် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး အနာအဆူးအနာဟောင်းပိုးလောက်တွေ စားနေတာမြင်လိုက်၊ အဲဒီလိုမြင်နေတယ်။

ဪ— ကြည့်စမ်း အခုနတုံးက အမြဲပြောင်းလဲပြီးနေတယ်။ ပျက်စီးတော့ အသုဘဘုရား အခုလဲပုတ်လာတဲ့ သဘောကနေပြီး တော့ ပုလွာတဲ့သဘော၊ ပုလွာတဲ့သဘောကနေပြီးတော့ ယိုစီး လာတဲ့ သဘော၊ ယိုစီးလာတဲ့ သဘောကနေပြီးတော့ ရေမြှုတ် ရေစိုင်းခဲကြီးလို ဆူပူကလာတဲ့သဘော၊ ရေမြှုတ် ရေစိုင်းခဲကြီးက

(၄၉)

ဆူပူကံလာတဲ သဘောကနေပြီးတော့ ပိုးလောက်တွေစားနေတဲ
ဆဘော၊ ပိုးမျိုး(၈၀) ခန္ဓာကိုယ်ကို စားနေတဲသဘော။

ဆရာဝန်တွေကတော့ ဝေါတ်မှန်နဲ့ ကြည့်တယ်၊
အရိယာ သူတော်ကောင်းများကတော့ ဝိပဿနာ
တရားအားထုတ်တဲ သူတော်ကောင်းများကတော့
သမာဓိမှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့်တယ်၊ ပိုးတွေအသဲထဲမှာ
ဘယ်လိုရှိဘလဲ၊ အဆုတ်ထဲမှာ ပိုးဘယ်လောက်ရှိ
သလဲ၊ အူထဲမှာ ပိုးဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ မျက်စေ့
ထဲမှာ ပိုးဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ နှာခေါင်းထဲမှာ
ပိုးဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ပါးစပ်ထဲမှာ ပိုးဘယ်
လောက်ရှိသလဲ၊ လျှာမှာ ပိုးဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊
အကုန်လုံး ပိုးတွေဘဲရှိတယ်၊ အကုန်လုံးပိုးကြီးဘဲ၊

တခါထဲမြင်တော့တာဘဲ၊ ခြေ-ခန္ဓာကိုယ်အိမ်ကြီးဟာခန္ဓာ
ကောင်းမှမဟုတ်ပါလား၊ ပိုးမျိုး (၈၀) တွေစားနေတဲ ပိုးကောင်
တို့တည်ရာဌာနကြီးဘဲ၊ ပိုးကောင်တို့ လောကကြီးဘဲ၊ ပိုးကောင်
တွေစားသောက်နေတဲ ခန္ဓာကိုယ် သိလာတယ်။

အဲဒီတော့မှ ဒကာကြီးမြင်လိုက်တဲ အချိန်အခါမွှေးညှင်းမွှေး
ပေါက်ထဲက ဆီချက်အိုးကြီးများဆူတက်လာသလို ဗျစ်-ဗျစ်-ဗျစ်

(၅၀)

နဲ့ ဆူပူပူပူပြီးလာပြန်ပြီ၊ ချုပ်သွားပြန်ပြီ၊ ပြီးဆိုပြီး ပွဲပြီးတော့ တခါထဲ အပုတ်ရေတွေ စီးပြီးတော့ ချုပ်သွား ပြန်ပြီး၊ ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးအနာဆွေး အနာ ဟောင်းများ ပိုးလောက်တွေ တ ဗျစ်ဗျစ်စားသောက်နေတာတွေ ဖြစ်လာပြီး ချုပ်သွားပြန်တယ် တဖြေးဖြေးမဲပြီး ချောက်ပြီးတော့ မီးပန်းများ လွတ်လိုက်သလို ဖွားဖွား-- ဖွားဖွား လောင်ကျွမ်းပြီးတော့ ချုပ်သွား ပြန်တယ်၊ အရိုးစုကြီးဖြစ်လာပြီး ချုပ်သွားပြန်တယ်၊ အဲဒီတော့ အသုဘ တရားဟာ အရိုးစုကြီးဖြစ်လာလိုက်၊ ရေမြှုပ် ရေစိုင်းခဲကြီး ဆူ ပူပူလာလိုက်၊ မဲချောက်ပြီးတော့ မီးတွေလောင်ကျွမ်းလာလိုက် အနာဆွေး အနာဟောင်းကြီးများလို့ ပိုးလောက်တွေ တဗျစ် ဗျစ် စားသောက်နေတာ မြင်နေလိုက်၊ အမြင်ဓာတ်ကြီးရပါရော အမြင်ဓာတ်ကြီးရတော့ လောကကြီး ကြည့်လိုက်တယ် တကာ ကြီးရဲ့ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် မြင်လာတယ်။

ကိုယ် ခန္ဓာ ကိုယ်မြင်တော့ တကာမတွေ ရှောက်ကြည့်တယ် လက်ဦးက အထင်သဘော ကတာတကာမတွေဗိုက်ထဲထိ ကြည့် လိုက်မယ်၊ ဗိုက်ထဲကြည့်လိုက်တော့ပိုးတွေ ဘာတွေများ စား ထားသလဲ ကြည့်လိုက်တော့ ဪ-- သူ ဆိတ်ကလီစာလေးစား လာတယ်၊ ဪ-- လဘက်လဲစားလာတယ်၊ အူထဲအကုန် မြင် ရတယ်။

“သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဓမ္မစက်ခုံကြီးပွင့်လာတယ်၊ မြင်ပြီတကာကြီးရဲ့ သမာဓိရှိမှမြင်တာ သမာဓိမရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မြင်ပါမလား၊ ဘုရားက

(၅၃)

ဟောထားဟာအမှန် လုပ်ကြည့်တွေ့မယ်၊ မလုပ်လို့ရှိရင် ဘယ်
တော့မှမရဘူး”

ရပါ့မလားတကာကြီးရဲ့ အပြောသမားက ရပါ့မလား၊ ငါ
သိပြီလို့ များမထင်နဲ့ နော်— သိပြီလို့ထင်တဲ့သူဟာ ကိလေသာ
သေသလားဆိုတော့ မသေဘူး၊ ဘာသေမလဲ သူလုပ်မှမလုပ်ဘဲ
လုပ်ကြည့်ရင် တွေ့လိမ့်မယ်၊ လုပ်ကြည့်ပါ လုပ်ကြည့်ရင် တွေ့
လာတယ်၊ လုပ်ကြည့်တော့တွေ့လို့ရှိရင် အမြင်ပေါ်မှာ ငါကိ
လေသာ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ် ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲ အသံပေါ်မှာ
ဘယ်စိတ်ဖြစ်နေသလဲ၊ အနံ့ပေါ်မှာဘယ်စိတ်ဖြစ်နေသလဲ ရသာ
စားတဲ့အခါ ဘယ်စိတ်ဖြစ်နေသလဲ အတွေ့ထိခိုက်မှာ ဘယ်စိတ်
ဖြစ်နေသလဲ၊ ဓမ္မသိခိုက်မှာ ဘယ်စိတ်ဖြစ်နေသလဲ၊ အဲဒီစိတ်ကို
စစ်ပါ စိတ်စစ်ကြည့်ရင် သိပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီတော့- တလောကလုံး ကိုယ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီး သူ့ထက်ငါ
လူ့တက်ပြီးတော့ အမြဲပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇော
ဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်၊ ဓာတ်ကြီး ၄-ပါး၏ သတောတရားတွေ
ဟာ ဖောင်းကားပြီး ယုတ်ကျလာလိုက်၊ မဲချောက် ပြီးတော့ မီး
တွေလောင်ကျွမ်းလာလိုက်၊ ဆီချက်အိုး ကြီးများလို့ ဆူပူပူပြီး
တော့ ဖြစ်လာလိုက်၊ အရိုးစုကြီးဖြစ်လာလိုက်၊ ဓာတ်ကြီး ၄-
ပါး သူ့ထက်ငါ လူ့တက်ပြီးတော့ အမြင်ဓာတ်ရပြီ၊ အသံဘ
တရားအမြင်ဉာဏ်ရပြီ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ပုံပျက်တော့ ကိုယ်
ခန္ဓာကိုယ်ကြီး မလိုချင်တော့ဘူး၊ မျက်စေ့ကြီးကလဲ ယုတ်ကျနေ

(၅၂)

ပြီ လျှာပေါက်ကလဲ ထွက်နေပြီ၊ ဗိုက်ကြီးကလဲ ဖောင်းနေပြီ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး လောက်တွေ တဖွားဖွားစားနေသလို မြင်နေရပြီ အဲဒီလို ကိုယ် ခန္ဓာကို မြင်လိုက်တဲ့အချိန်အခါ တကာမတွေ့ကြည့် လိုက်တဲ့အချိန်မှာလဲ လောက်တဖွားဖွားစားနေပြီ၊ အဲဒီတော့မှ အမြင်စင်ကြယ်ပြီ။

ဪ- ငါအတိတ်က မိန်းမရယ်လို့ ငါထင်နေတဲ့ သဘော ဟာ အကုန်လုံးဟာဖြင့် အမြင်ဉာဏ်ရပြီးတော့ မိန်းမကို ရှုံ လာပြီ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်လဲရှုံ လာပြီ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်လဲကြည့်ရတာ ကြောက်လာပြီ အဲဒီတော့ တကာကြီး လက်ဦးတုန်း ကတော့ အကောင်းထင်နေတယ်။

“လက်ဦးတုန်းက သုဘထင်နေတယ်၊ အခုတော့ အသုဘ မြင်ပြီ၊ မတင့်တယ်တဲ့တရားကြီးမြင်ပြီ၊ တင့်တယ်တဲ့ တရားကြီး ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်မြင်တော့ သူများခန္ဓာလဲ မြင်တယ်၊ အသုဘ လက္ခဏာအမြင်ဉာဏ်ကြီးရပြီ၊ အထင်သဘောကနေပြီး အမြင် သဘောကို ကူးသွားပြီ။

ကူးသွားတဲ့ အချိန်အခါ ဪ- ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် ပုံပျက် တော့ သူများခန္ဓာတွေလဲ ပုံပျက်ပြီဒကာကြီး၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ ရှေ့ဆရာတော်များ ဟောတယ်၊ ဘယ်လိုဟောသလဲ ကိုယ် ခန္ဓာ ကိုယ် ပုံပျက်မှ သူများခန္ဓာပုံပျက်တာ၊ ကိုယ် ခန္ဓာကို ကောင်းရင် သူများခန္ဓာလဲ ကောင်းတယ်။ အခုဦးဝင်းမြင့် ကိုယ် ခန္ဓာကို

(၅၃)

ချောတယ်လို့ထင်မနေဘူးလား၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် ချောတာမြင်
တော့ သူများခန္ဓာလဲ ချောတာမြင်လိမ့်မယ်၊ ကိုယ် ခန္ဓာလက်ကို
မြင်တော့ သူများခန္ဓာလက်ကိုမြင်လိမ့်မယ်၊ ကိုယ် ခန္ဓာခါးကိုမြင်
တော့ သူများခန္ဓာခါးကိုမြင်လိမ့်မယ်၊ ကိုယ် ခန္ဓာ အပုတ်ကြီး
မြင်တော့ သူများခန္ဓာလဲ အပုတ်ကြီးမြင်လိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်
မို့လို့-

“ပုံပျက်တော့မစုံမက်မတာတယ်၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်ပုံပျက်လာ
တော့ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်မှာ မလိုချင် မတာတယ်၊ မနှစ်သက်တော့
တကာမ ကိုလဲ လိုချင် တာတယ် နှစ်သက်ပါအုံးမလား၊ ကိုယ်
ခန္ဓာကိုယ်ပုံပျက်တော့ တကာမခန္ဓာလဲ ပုံပျက်တယ်”

ကိုယ် ခန္ဓာကို အပုတ်ကြီးရယ်လို့ စိတ်ကမြင်နေတော့ တကာ
မလဲ စိတ်ကမြင်နေပြီ၊ ပုံပျက်နေပြီ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်အရိုးစုကြီး
မြင်နေတော့ တကာမလဲ အရိုးစုကြီးမြင်နေပြီ၊ တကာမရယ်လို့
မရှိတော့ဘူး၊ တကာမရယ်လို့ ချောတာလဲမရှိ၊ လှတာလဲမရှိ၊
ဝတာလဲမရှိ၊ ဖြူတာလဲမရှိ၊ အသုဘ အရိုးစုကြီးသာ မြင်တယ်၊
တကာကြီးကိုယ်ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အရိုးစုကြီးဖြစ်နေတော့ တကာမ
ကျပြန်တော့လဲ အရိုးစုကြီး၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် ပုတ်ပွ ပြီးတော့
၃၀-ရက် ၁၅-ရက်ထားတဲ့မသာကြီးလို့ ပုတ်ပွတယ်လို့ စိတ်ကမြင်
နေပြီ၊ ဒါကြီးက ပုတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ အသုဘလက္ခဏာပေါ်နေ
တာ၊ သဘောပေါ်နေတာ၊ ကိုယ်ကပုတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ စိတ်က
ပုတ်တာ၊ စိတ်ကပျက်တာ၊ စိတ်ကအကြောင်း၊ ရုပ်ကအကျိုး၊

(၅၄)

အကြောင်း အကျိုး အခုဟာက အကောင်းစိတ်ဖြစ်လို့ ဗဟိဒ္ဓ
အကောင်းဖြစ်တာ၊ အသုဘစိတ်ဖြစ်တော့ ဗဟိဒ္ဓလဲ အသုဘ အ
ကျိုးတရားပေါ်လာတယ်။

“စိတ်-စိတ်- စိတ်-စိတ်ကို ဖျက်ပြစ်လိုက်တာ”

အဲဒီတော့ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် တခါထဲ အသုဘ မြင်နေတော့
ကလေးကလုံး တကာကြီး အသုဘချည်းဘဲ၊ ခွေးမြင်လဲ အသုဘ
တခါထဲပုတ်ပွပြီးတော့ မကြည့်ဝံ့ မနာသာ ရှောက်ကြည့်လိုက်
တယ်။ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ် ကြည့်ပြန်တော့လဲ မကြည့်ဝံ့ မနာသာ
တကာမတွေ ကြည့်လိုက် ပြန်တော့လဲ မကြည့်ဝံ့ တော့ဘူး။
အဆင်းလေးတွေ ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လဲ မကြည့်ဝံ့တော့ဘူး၊
အင်မတန်တင့်တယ်တဲ့ကော်ဇောတွေ လိုချင်တတ်မက်တဲ့ တရား
တွေကို ကြည့်လိုက်ပြန်တော့လဲ ပုတ်ပွပြီးတော့ မကြည့်ဝံ့မနာ
သာ မလိုချင်တော့ဘူး၊ မြင်ရတဲ့ဒဏ္ဍာကို လက်ဦးတုံးကတော့ဘယ်
လိုဖြစ်နေသလဲ၊ တင့်တယ်တဲ့တရား၊ အခုတော့မတင့်တယ်တဲ့တရား
မြင်နေတော့ ပုတ်တာကြီး၊ ပွတာကြီးမြင်တော့ ဝေဒနာဖြစ်လာ
တယ်၊ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်လာတယ်၊ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်နေ
တော့ တကာကြီးမျက်စေ့ ပေါက်ကနေပြီး နေလဲမအိပ်ရ၊ ညလဲ
မအိပ်ရ ဖြစ်လာတယ်၊ စိတ်ကိုက အသုဘစိတ်၊ အသုဘစိတ်ဖြစ်
လာတော့ မြင်လိုက်တာလဲ အသုဘ၊ ကြားလိုက်တာလဲ အသုဘ၊
နံ့လိုက်တာလဲအသုဘ၊ ပုံပျက်တာကြီးတွေ မြင်နေတာဘဲ၊ တခါ
ထဲ အိပ်လို့ မရအိပ်ရဘူး၊ သမာဓိကလဲအားကြီးကောင်း၊ စိတ်က

လဲ အသုဘစိတ်ကိုး၊ အသုဘသဘောတရားတည်တော့ အမြင် စင်ကျယ်လာတယ်။

ဘုရားဟောထားတာကလဲ တကာကြီးရဲ့ ကာယသတိပဋ္ဌာန် ကာယနုပဿနာ၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန် ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တ သတိပဋ္ဌာန် စိတ္တနုပဿနာ၊ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာန် ဓမ္မာနုပဿနာ၊ သတိ ပဋ္ဌာန်တရား ၄.ပါး ကနဦးတုံးကအသုဘ၏လက္ခဏာ ပြောင်းလဲ မမြဲတဲ့တရား၊ ပြောင်းလဲပြီးတော့ ပျက်နေတဲ့ သဘောတရား၊ အသုဘတရားဆိုတာ အသုဘမြင်လိုက်ပြီ၊ အသုဘမြင်လိုက်တာ က ကာယသတိ၊ ကာယနုပဿနာ၊ အခုအမြင်ဥာဏ်ကြီး ရလာ တဲ့ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်လာပြီ၊ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဟာ ဆုခ ဝေဒနာ မခံစားနိုင်တော့ဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သွားပြီ၊ ဒုက္ခဝေ ဒနာဖြစ်လာတော့ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်သွားပြီ၊ လက်ဦးတုံးက ဟော့ မြင်ရတဲ့ဥစ္စာ ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဟာ သာယာခွဲတယ်၊ နှစ် သက်တယ်၊ တကာမလေးမြင်လိုက်ပြီဆိုလို့ရှိရင် အင်မတန် သာ ယာတယ်၊ နှစ်သက်တယ်၊ အခု တကာမမြင်တော့လဲ မကြည့်ချင် တော့ဘူး၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမစုံမက်တော့ တကာမလဲမစုံမက် တော့ဘူး၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကြောက်တော့ တကာမလဲ ကြောက်ပြီ၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးရှုံ့လာတော့ တကာမခန္ဓာလဲ ရှုံ့လာပြီ၊ ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဘီးလူးလို့မြင်တော့ တကာမတွေ ဘီးလူးဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တကာမမြင်ရင် ပြေးချင်ပြီ၊ ဟိုကလိုက်ပြီ၊ အပုတ်ကြီးကဖက်တော့ တကာကြီးမပြေးချင်ဘူးလား၊ မပြေး ရင်လဲနေပေါ့၊ အဲဒီတော့အရိယာများက မြင်နေတာက အပုတ်

မြင်နေတာ၊ မတင့်တယ်တာကြီး မြင်နေတာ၊ ပုထုဇဉ်ကတင့်တယ်
တာမြင်တာ။

အဲဒီတော့ အပုတ်ကြီးမြင်တော့ ရှုံ့တယ်၊ တကာမလဲမရှိဘူး၊
တကာလဲမရှိဘူး၊ အသုဘအပုတ်ကြီး၊ တကာလဲအပုတ်၊ တကာမ
လဲအပုတ်၊ ခေါ်ခေါ်သမုတ်ရတယ်၊ လက္ခဏာမြင်နေတော့ ရှုံ့
တယ်၊ နေ့လဲမအိပ်ရ၊ ညလဲမအိပ်ရ၊ တကာမလဲမကြည့်ချင်ဘူး၊
ကိုယ် ခန္ဓာကိုယ်လဲ မလိုချင်ဘူး၊ ဦးပဉ္စင်း အတိတ်ကသာတု်းက
ကမာရွတ်မှာ တကာမတယောက် တောမှာ ကရင်မ တကာမတ
ယောက်ရှိတယ်၊ ရှမ်းမတယောက် ကရင်မတယောက် တရားစင်
ပေါ်ကနေပြီးတော့ ကိုယ် တကာမတော့ နည်းနည်း သက်သာ
အုံးမလားလို့ ဆင်ခြင်တယ်၊ နဂိုရ်က ကိုယ် တကာမကိုး နှစ်သက်
နေတာကိုး၊ နှစ်သက်နေတော့ သူများတွေတော့ ပျက်ကုန်ပြီ၊
ကိုယ် ခန္ဓာလဲပျက်ပြီ၊ ကိုယ် တကာမများကောင်းသေးသလားလို့
ကမာရွတ်ကိုစိတ်နဲ့ လှမ်းပြီးကြည့်လိုက်တော့ အမယ်လေးမကြည့်
ဝန့်တော့ဘူး၊ စက်ဆုတ်ပြီးရှုံ့ စရာကြီးဖြစ်နေတယ်၊ ပျက်နေတယ်၊
တကာမနား ကပ်ဘို့ နေနေသာသာ မြင်ရတာတောင် စိတ်မ
ကောင်းဘူး။

တကာမကိုလက်ဦးတုန်းကတော့ ချောတယ်၊ လှတယ်၊ ငတယ်
ဆိုတာကိုမြင်နေတယ်၊ အခုတော့တကာမ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့
တကာမကြီးမြင်တော့ဘူး ပြေးချင်တာဘဲ၊ ဘီလူးထင်သွားတယ်
လက်ဦးတုန်းကတော့ ကောင်းတယ်လို့တင်နေတယ်၊ အခုတော့
မထင်ရဲတော့ဘူး၊ အခု မျက်စေ့က နေပြီးတော့ တကာမကို

(၅၇)

ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်၊ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ် ဒေါသကို ဖြစ်သွားတယ်။ ဒေါသဖြစ်သွားတော့ တကာကြီးမျက်စေ့ကလဲ ဒေါသမကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်တယ်။ မကြားချင်စိတ်ဖြစ်သွားပြီ။ မျက်စေ့ကနေ ပြီးတော့ သုခကိုမခံစားနိုင်တော့လို့ မြင်တဲ့အချိန်အခါ အတိတ်ကာလတုန်းက မြင်လိုက်တဲ့အပေါ်မှာ အဆင်းပေါ်မှာ သုခခံစားတယ်။ သာယာတာလေးခံစားတယ်။ အခုသာယာတာလေး မခံစားနိုင်တော့ဘူး။ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ် မြင်တဲ့ပေါ်မှာ ဒေါသဖြစ်သွားပြီ။ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဟာလဲ ဒေါသဘဲမဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်သုခတော့လွတ်သွားပြီ။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်နေတယ်။ သုခဝေဒနာက ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ မြင်တဲ့ပေါ်မှာ ကိလေသာခေါင်းပါးမနေဘူးလား။ ပညတ်တော့စင်သေးသလားတဲ့။ သနုပညတ်ကြီး သဏ္ဍာနပါယ်လိုက်ပြီ။ ရှိသေးသလား။ သဏ္ဍာနအကြောင်းမြင်သေးသလား။ လက်ရယ်။ ခြေရယ်။ ကိုယ်ရယ်။ ဝတ်ယံဆိုတာရှိသေးသလား။ သဏ္ဍာနမရှိတော့ဘူး။ သဏ္ဍာနပညတ်ကိုပါယ်လိုက်ပြီ။ ဘယ်ပညတ်ကျန်သလဲ သနုပညတ်ကျန်တယ်။ သောတာပန်က ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တဲ့ အဝိဇ္ဇာပညတ်။ သကဒါဂါမ်ဉာဏ်က သဏ္ဍာနပညတ်ပါယ်လိုက်ပြီ။ ဘာပညတ်ကျန်သလဲ ဝိဇ္ဇာပညတ်ကျန်တယ်။ အပုတ်ကြီး အသိုးကြီးဘဲလို့ အဲဒီလိုမြင်နေပြီ။ သနုပညတ်ကျန်တယ်။ သဏ္ဍာနပါယ်လိုက်ပြီ။ ကာမကိလေသာခေါင်းပါးသွားပြီ။

မျက်စေ့ကလဲခေါင်းပါးသွားပြီ။ မကြည့်ချင်တဲ့ စိတ်ဒေါသ ဖြစ်တယ်။ နားနဲ့အသံနဲ့ကြားလိုက်တဲ့အချိန်အခါမှာလဲ သုခဝေဒ

(၅၇)

နာကို ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သွားပြီ၊ နှာခေါင်းနဲ့ အနှံ့နဲ့ထိမှန်သွားတဲ
 အချိန်အခါမှာလဲ သုခဝေဒနာကို ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သွားပြီ၊ လျှာ
 နဲ့ရသာနဲ့စားလို့ကံတဲအချိန်အခါမှာ သုခဝေဒနာမခံစားနိုင်တော့
 ဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သွားပြီ၊ ကိုယ်နဲ့အတွေ့ထိမှန်လို့ကံတဲအချိန်
 အခါမှာလဲ သုခဝေဒနာ မခံစားနိုင်တော့ဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်
 သွားပြီ၊ မနောနဲ့ဓမ္မနဲ့ ပေါင်းဆုံလို့ကံတဲအချိန်အခါမှာလဲ သုခ
 ဝေဒနာမခံစားနိုင်တော့ဘူး ဒုက္ခဝေဒနာကြီးဖြစ်သွားပြီ၊ အမြင်
 ဉာဏ်ကြီး၊ အမြင်စင်ကျယ်တော့ စိတ်စင်ကျယ်တယ်၊ တကာကြီး
 မျက်စေ့ ကနေ့ပြီး အသုဘအပုတ်ကြီး မြင်နေတော့ အဲဒီအပုတ်
 ကြီးပေါ်မှာ ရာဂစိတ်ဖြစ်ပါအုံးမလား၊ ပညတ်တော့ မစင်သေး
 ဘူး တကာကြီးရေ၊ ကာမကိလေသာမပါယ်သေးဘူး၊ ပညတ်မ
 စင်သေးတော့ အဲဒီပေါ်မှာကိလေသာခေါင်းပါးသွားတယ်၊ မြင်
 တာကိုး၊ မြင်ရတဲ့ဥစ္စာလဲ သုခကို ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သွားပြီ၊ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာဖြစ်နေပြီ။

ဒါကြောင့်မို့လို့ သောတာပန်က ကာယသတိပဋ္ဌာန် ကာယ
 နုပဿနာ၊ သကဒါဂါမ်သဏ္ဍာနပါယ်လို့ကံတော့ ဆံနုပညတ်ကြီး
 မြင်နေတော့ မကြည့်ချင်တဲ သုခဝေဒနာ မခံစားနိုင်တော့ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာဖြစ်နေပြီ၊ မြင်တာလဲဒုက္ခဝေဒနာ၊ ကြားတာလဲဒုက္ခဝေဒ
 နာ၊ နံတာလဲဒုက္ခဝေဒနာ၊ စားလို့ကံတာလဲ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ထိလို့ကံ
 တာလဲ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သိလို့ကံတာလဲဒုက္ခဝေဒနာ၊ ယိုတာလဲ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာ၊ ပေါက်ရပြန်တာလဲ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ထိုင်ရတာလဲ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာ၊ လှမ်းသွားပြန်တာလဲဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်မနေ

(၅၉)

ဘူးလား၊ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ကာယသတိပဋ္ဌာန်ကာယနုပဿနာ
 သောတာပန် သကဒါဂါမ်များကတော့ မျက်စေ့နဲ့ မြင်လိုက်တဲ့
 အခါ သုခမခံစားနိုင်တော့ဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်လို့ ဝေဒနာသတိ
 ပဋ္ဌာန် ဝေဒနာနုပဿနာ၊ မြင်တာလဲဝေဒနာ၊ ကြားတာလဲဒုက္ခ
 ဝေဒနာ၊ နံတာလဲဒုက္ခဝေဒနာ၊ မြင်လိုက်တာက ဒုက္ခဝေဒနာ၊
 မကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ဖြစ်ပြီး ချုပ်သွားတာဘဲ၊ ဝေဒနာနုပဿနာဘဲ၊
 တံခါး ၆-ပေါက်က သကဒါဂါမ်များ ဝေဒနာသတိ၊ ဝေဒနာ
 နုပဿနာ၊ အသံကြားလိုက်တာကလဲ ဝေဒနာသတိ၊ ဝေဒနာ
 နုပဿနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဘဲသိတယ်၊ ဝေဒနာတလုံးထဲတည်သွား
 ပြီ၊ အဲဒီတော့ မြင်တဲ့ပေါ်မှာ အမြင်စင်ကြယ် သွားပြီ၊ ကာမ
 ကိလေသာခေါင်းပါးသွားပြီ။

မျက်စေ့နဲ့မြင်တော့ အမြင်စင်ကြယ်တယ်၊ ဘုရားက ဟော
 ထားတာလဲ စက္ခုဥဒပါဒိ၊ ဓမ္မစက္ခုကြီး ပွင့်မနေဘူးလား၊ မြင်
 တဲ့ပေါ်မှာတကာကြီး မိန်းမ- ယောကျ်ားရယ်လို့ မြင်တော့တာ
 မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ စိတ်နဲ့မနေအုတ်စိတ်ကမြင်တာ၊ အသုစိတ်ဖြစ်နေ
 တာ အသုဘစိတ်ကြီးဖြစ်နေတော့ အသုဘသဘောကြီး၊ လက္ခဏာ
 ကြီးပေါ်နေတာ အဲ-အခုလိုကြည့်လိုက်တာ တကာကြီးက ပုတ်
 တာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီစိတ်ကပုတ်တော့ ဟိုမှာသဘောကြီး ပေါ်နေ
 တော့ လက္ခဏာပေါ်နေတာ၊ အဲဒါပရမတ်လား၊ ပညတ်လား၊
 တချို့က ပညတ်လို့ ပြောလို့၊ ဒီစိတ်က အသုဘစိတ်၊ အသုဘ
 စိတ်အကြောင်းတရားကြောင့်၊ အကျိုးတရား အသုဘသဘော
 တရား လက္ခဏာကြီး ပေါ်နေတာ၊ အဲဒါအသုဘ အသုဘတဲ့၊

(၆၀)

ရန်ကုန်မြို့က အသုဘဆိုတဲ့ဥစ္စာက ပြောတာကအသုဘ၊ တရား
 ပညာတံ၊ စိတ်ကိုက အသုဘဖြစ်နေလို့ ဦးဝင်းမြင့် ရုပ်ကြီး
 ကပျက်နေလို့၊ စိတ်ပျက်နေလို့ ဦးဝင်းမြင့်အသု
 ဘ လက္ခဏာကြီးပေါ်နေတာ၊ သဘော ပေါ်နေ
 တာ၊ ဒါပျက်တာမဟုတ်ဘူး၊ သဘော ပေါ်နေ
 တာ၊ ပညတ်လား၊ ပရမတ်လား၊ ပရမတ် အဲဒါ
 တချို့က သမထကြီး၊ သမထကြီး၊ သမထကြီးကိုယ်
 ကတော့ဝိပဿနာလိုလို တချို့ကလဲ တကာကြီးရဲ့
 အဲဒီလောကလုံး မြင်နေတဲ့ဥစ္စာကြီး တကာကြီး
 အသုဘဖြစ်နေတော့ တလောကလုံး အသုဘ သ
 ဘောတရား လက္ခဏာ ပေါ်နေရမယ်၊ အဲဒီတော့
 တလောကလုံး မြင်ရတဲ့အချိန်အခါမှာ မြင်တာလဲအသုဘ၊ ပုံ
 ပျက်တဲ့တရားကြီး သဘောကို မြင်နေပြီ၊ နှလုံးသွင်းဘို့မလိုတော့
 ဘူး၊ မြင်တာလဲ အပုတ်ကြီးတွေ၊ အရိုးစုကြီးတွေ ဒါဘဲမြင်
 တော့ သနပညာတံကြီးမြင်ပြီ၊ သဏ္ဍာနပညာတံပါယ်လိုက်ပြီ၊
 သဏ္ဍာနပညာတံပါယ်တော့ ကိလေသာတွေ ခေါင်းပါးတယ်၊
 ကာမကိလေသာတွေ ပါယ်မလားတဲ့ မှပါယ်သေးဘူး။

အရေးအကြီးဆုံးအချက်ကတော့ တကာမကြီးတွေ တကာ
 ကြီးတွေ အသုဘတရား ဆိုတဲ့ ဥစ္စာက စရိုက်အမျိုး
 မျိုးနဲ့ တိုက်ဆိုင် တယ်၊ လောဘ စရိုက် ဒေါသ

(၆၁)

စရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ မာနစရိုက်၊ အဲဒီစရိုက်
 တွေနဲ့ အကုန် သင့်တော်တဲ့ တရား။ အခု ပုဂ္ဂိုလ်
 တွေဟာ လောဘအင်မတန်ကြီးတယ် မဟုတ်လား၊
 လောဘကလဲ အင်မတန်ကြီးတယ်၊ ဒေါသကလဲ အင်
 မတန်ကြီးတယ်၊ တကာကြီးတွေကလဲ ဘိုကေလေး
 ခွဲပြီးတော့ ပိုက်ဆံ ပေးပြီးတော့ ဆံပင် ကောက်
 ချင်ကောက်တယ်၊ ကိုယ် ကိုကိုယ် အင်မတန်တွယ်
 တာတယ် တကာကြီးရဲ့၊ တကာမကြီးတွေ ကလဲ
 အင်မတန် ရုပ်ကို ပြုပြင်နေတာ၊ ဒီရုပ် ပြုပြင်လို့
 ဒီရုပ်ကလဲ မြသလား၊ မမြဘူး၊ တော်တော်ကြာ
 ပျက်မှာဘဲ၊ တော်ကြာလိမ်းရပြန်ပြီ၊ တော်ကြာ
 လုပ်ရ ပြန်ပြီ၊ မြသလား၊ မမြဘူး၊ အဲဒီတော့
 တကာမကြီးတွေကလဲ ရုပ်ကို ပြုပြင်တယ်၊ ရုပ်ကို
 ပြုပြင်တယ် ရုပ်ကမမြ အသုဘကြီး၊ အဲဒီတော့
 အရိယာများက ဟိုမှာကြည့်လိုက်တဲ့ ဆိုထဲက အ
 သုဘတရားကြီးကို သကဒါဂါမ်များက မြင်နေတဲ့
 ဥစ္စာ ပုံပျက်ပြီး မြင်နေတာ၊ အသုဘ စိတ်ကြီးကို
 မြင်နေတော့ တလောကလုံး လျှောက်သွား နေ
 တော့ တလောကလုံးလျှောက်သွားနေတာ အပုတ်
 ကြီးတွေအရိုးစုကြီးတွေ လျှောက်သွားနေတယ်။

(၆၂)

သိမ်ကြီးစေ့ရွှေဆိုင်ထိုင်နေတာအရိုးစုကြီးတွေ၊ အာပေါဓါတ်
 မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ အပုတ်ကြီးထိုင်နေတာ၊ တေဇောဓါတ် မြင်
 တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ တလောကလုံး တေဇောဓါတ် လောင်ကျွမ်းနေ
 တာဘဲ၊ သူက တေဇောဓာတ်နဲ့ ဝင်မှာကိုး၊ အာပေါဓါတ်နဲ့
 မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တလောကလုံး အပုတ်ကြီးဘဲ၊ မထင်မြင်တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲဘဲ အရိုးကြီးဘဲ၊ အဲဒီလိုမြင်နေထော့ ဪ တလော
 ကလုံးဘာမှ မရှိပါလား၊ မြင်တဲ့ပေါ်မှာ ရွှေတိဂုံ ဘုရားကြီး
 တော့ကြည့်လိုက်လဲ ပုတ်သိုးနေတာဘဲ၊ ပျက်စီးချိုးယှင်းပြီးတော့
 အပုတ်ကြီးတွေ အဲဒီတော့မှ ကြည့်လိုက်တော့ တလောကလုံး
 ရေတော့ကြည့်လိုက်လဲအပုတ်၊ မီးတော့ကြည့်လိုက်လဲအပုတ်၊ သစ်
 ပင်တွေ ကြည့်လိုက်လဲ ပုတ်သိုးနေပြီ၊ ပျက်စီး ယိုယှင်း နေပြီ၊
 ဪ—တလောကလုံး ဘာရှိသလဲ အပုတ်အသိုးကြီး ပါလား၊
 အဲဒါကြီးကိုမြင်နေတော့မှ ကိလေသာခေါင်းပါးပြီ၊ ကိလေ
 သာခေါင်းပါး သွားတော့ ဘာနဲ့ တူသလဲ တကာကြီး အတိတ်
 ကာလတုံးက ငါးဆောင်းသမားလို လက်ဦးတုံးက အကောင်း
 မြင်နေတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ဖြစ်ပုံနော်၊ အဲဒီလိုပုံပျက်ပြီး မြင်တော့
 မှ သိတ်ကြောက်တာ၊ လောကကြီးက ရုံးထွက်ချင်တယ်၊ မနေ
 ချင်ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲတဲ့ ပုံပျက်ကြီးကိုး။

အဲဒီကြောက်ပုံကြောက်နည်းကလေး သိချင်သလား တကာ
 ကြီးနဲ့၊ တခါထဲလောကကြီးက ထွက်ပြေးချင်တာဘဲ၊ ဘယ်လို
 လုပ်ရပါ့မလဲ၊ အဲဒီတော့ မှိတ်ထားလဲမြင်ရတယ်၊ ဖွင့်ထားလဲမြင်
 နေရတယ်၊ စိတ်စိတ်စိတ်စိတ်က မြင်တာ မျက်စေ့ကမြင်တာ

(၆၃)

မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ကမြင်တာ၊ အဲဒီတော့ ဒါကြီးကို စက်ဆုတ်ပြီ၊ မကြည့်ဝန့်တော့ဘူး၊ ဒီပုံပျက်ကြီးတွေမြင်တော့ ဘီလူးထင်လာ တယ်၊ ဘီလူးထင်လာတော့ အဲဒီတော့ ဒါကြီးတွေလွတ်အောင် ပြေးချင်တယ်လွတ်အောင်ပြေးချင်တော့လဲရသလားတဲ့ ရွှေတိုးလဲ တံပိုး၊ နောက်ဆုတ်လဲတပိုး၊ မှိတ်ထားလဲမြင်ရတာဘဲ၊ ငါ့နောက် ဆုတ်ရကောင်းမလား၊ နောက်ဆုတ်လဲ မှိတ်ထားလဲမြင်နေရတယ် မှိတ်ထား ပိုပြီးမြင်နေရတယ်၊ ဘယ်လိုမျှားလုပ်ရပါ့မလဲ၊ ကိုယ် ဟာကို စိတ်ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သေရပါ့မလဲ၊ ရေထဲခုန်ချပြီး သေရ ကောင်းမလား၊ ဇွဲကျိုးချပြီးသေရကောင်းမလား၊ သေချင်တယ်၊ မချီမဆန့်ဖြစ်နေပြီ၊ ရုပ်ပျက်ကြီးမြင် အသုဘမြင်မှ ကြောက်တာ ကြောက်ပြီတကာကြီးရေ-ရုပ်ပျက်မြင်တော့ကြောက်ပြီ။

ကြောက်တော့ ဥပမာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ ငါးဆောင်း သမားကို လက်ဦးတော့ ငါး သွား ဆောင်း တာ ဘဲ၊ ငါးသွား ဆောင်းလိုက်တဲ့ အချိန်အခါကျတော့ ငါးလေးတွေ တိုးတော့ ကုန်းကုန်းပြီးနှိုက်လိုက်တော့ ငါးလေးတွေရတော့ ဝမ်းသာတာ ဘဲ၊ နောက်တခါ ငါးဆောင်းသမားက အင်းကိုဆောင်းသွားပြီး တဲ့ ဒယ်ပုတ်ကလေး မှာ ဆောင်းနှင့် အုပ် လိုက် တော့ ရေမြေ ဟောက်ကြီးအုပ်မိတော့ ရေမြေဟောက်ကြီး အုပ်မိလိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ တကာကြီးရေ မြေဟောက်ကြီးကတခါထဲတိုးတာကိုး ဟာ-အကြီးကြီးဆိုတော့ ဖိဆောင်းထားတယ်၊ လက်ဦးတုတ်က ဦးပဉ္စင်းတကာမတွေကို ချောတယ်၊ လှူတယ် ထင်ပြီးတော့ ငါး ဆောင်းသမားဟာ ငါးလေးတွေရတော့ ဝမ်းသာသလို အဲဒီ

(၆၄)

တော့ ဒယ်ပုတ်နားသွားပြီး ဆောင်းလိုက်တော့ ရေမြေဟောက်
 ကြီးဆောင်းမိပါရော၊ ရေမြေဟောက်ကြီးဆောင်းမိတော့ ဝမ်း
 သာတယ်လေ၊ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ဆောင်းထဲကိုတခါထဲနိုက်တဲ့အခါ
 မြေဟောက်ကြီးလယ်ပင်းဆုတ်မိပါရော ဟာ = အကြီးကြီးဘဲ အိမ်
 ကို ငါ့သမီးလေးတွေနဲ့ ငါ့ခင်ပွန်းသယ် တဝကြီးဘဲ စားမယ်ဆို
 ပြီး မြေဟောက်ကြီးကိုငါးထင်နေတယ်၊ လက်ဦးတုံး ကဦးပဉ္စင်း
 က တကာမချောတယ်ထင်နေတာ၊ အသုဘသဘောတရား လက္ခ
 ဏာမှမမြင်ဘဲနဲ့။

အဲဒီတော့ ဆောင်းထဲမှာ တကာကြီး ရေမြေဟောက်ကြီး
 အုပ်မိသကဲ့သို့ ဆောင်းထဲနိုက်လိုက်ရော လယ်ပင်း ဆုတ်ထားတာ
 ဘဲဟာ၊ ရေပေ ၂ မနိုက်ခင်တော့ ငါတော့တဝကြီးစားရမယ်၊ ငါ့
 အိမ်ကျရင် တကာမတွေ သားသမီးတွေနဲ့ ထဝကြီးစားရမှာဘဲ
 ဝမ်းသာနေတယ်၊ တခါထဲ ဆောင်းပေါက်က ဆွဲနိုက်လိုက်ရော
 မြေဟောက်ကြီးက ဘယ်လိုဖြင်လာသလဲဆိုတော့ လျှာကြီးတစ်
 လစ်တစ်လစ်ဖြစ်ပြီးတော့ လက်ကိုပတ်လိုက်ပါရော၊ ဟာ - ငါ့ကို
 ကိုက်မဲ့မြေပါလား၊ အဲဒီတော့မှ မြေဟောက်မှန်းသိတယ်၊ ဘေး
 တွေ့ရော၊ ငါ့ကိုကိုက်တော့မှာဘဲ၊ လက်ကိုပတ်ပြီ၊ ဘယ်လိုလုပ်ရ
 ပါမလဲ၊ ဒီမြေကို ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲဆိုမတော့ မြေကြီးကိုတခါ
 ထဲကြံတယ်၊ မြေဘေးက လွတ်ချင်ပြီ၊ တကာကြီးရဲ့ ရုပ်ပျက်ကြီး
 မြင်တော့မှ ကြောက်တာတကာကြီးရဲ့ ရုပ်ပျက်မမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 သဘောလေးနဲ့ ကြောက်ဘို့ ကိလေသာ ခေါင်းပါးဘို့ ဝေးပါ
 သေး၊ ဘယ်တော့မှ မရဘူး၊ ကိလေသာသေတဲ့တရား ဘယ်တော့

မှမရဘူး၊ ကိလေသာသေတာကဘာလဲ၊ အသုတလက္ခဏာ၊ နာမ်
လက္ခဏာ၊ ရုပ်လက္ခဏာ၊ အသုဘလက္ခဏာ၊ ဒီလက္ခဏာမှ အဆုံး
လက္ခဏာ၊ ဒီလက္ခဏာမသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘာလဲတဲ့၊ ဘာကိလေသာ
ခေါင်းပါးမလဲ၊ အခုကိလေသာခေါင်းပါးရုံဘဲရှိသေးတယ်။

မြေဟောက်ကြီးလယ်ပင်းဆုတ်နေပြီ၊ အဲဒီတော့ တကာကြီး
ဒီမြေကြီးကို ဘယ်လိုသိပ်ရပါ့မလဲ၊ အခုနေကြံတယ်၊ ဒီမြေကြီး
ငါ့အခုနေ့ လွတ်လိုက်ပြန်တော့လဲ မြေက တဘက်ကလက်ပတ်
ထားတယ်၊ လွတ်လိုက်ရင် ငါ့ကိုကိုင်တော့မယ်၊ မြေကြီးဘယ်လို
လုပ်ရမလဲ၊ အခုတော့ ငါ့လယ်ပင်းဆုတ်ထားပြီ၊ လယ်ပင်းလွတ်
လိုက်ပြန်တော့လဲ တခါလက်ပတ်ထားတယ်၊ လက်ပတ်ထားတော့
ကိုင်တော့မှာဘဲ၊ မြေကိုကိုင်မှာကိုး၊ သေမှာကြောက်ပြီ၊ ရုပ်ပျက်
ကြီးမြင်တော့မှ မျက်စေ့ကလဲကြောက်ပြီ၊ နားကလဲ ကြောက်
တယ်၊ နှာခေါင်းကလဲ ကြောက်တယ်၊ သုခဝေဒနာ မခံစား နိုင်
တော့ဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒာဖြစ်ပြီ၊ မြေဟောက်လယ်ပင်း ဆုတ်သလို
အဲဒီတော့ မြေဘေးကလွတ်အောင် ငါ့ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့မလဲ၊ ဒီလို
နဲ့တော့မရဘူး၊ မြေကိုသေအောင် ငါ့သတ်ရမယ် ဆိုပြီးတော့
အဲဒီတော့မှ တခါထဲအကြံရုံတယ်၊ ဒီလိုနဲ့ တော့မရဘူး၊ တဘက်
ထဲဆုတ်ထားရာက နှစ်ဘက်ဆုတ်ပြီး လယ်ပင်းနှစ်ဘက် ဆုတ်ပြီး
တော့ သေအောင်ညစ်သတ်မယ်ဆိုပြီးတော့ မြေကြီးလယ်ပင်း ၂-
ဘက်ညစ်ပြီးတော့ လယ်သိမ်ချိုးလိုက်တော့ တခါထဲမြေကြီးလဲ
အသက်မရှူနိုင်ဘဲနဲ့ တခါထဲသေရော၊ သေတော့တခါထဲ လက်
ပတ်ထားတဲ့အမြီးတွေက မြုတ် မြုတ်ကျသွားတော့ အဲဒီတော့မှ

တကာကြီးရေ မြေဘေးကလွတ်တယ်၊ အဲဒီတော့မှ လက်မှပြုတ် ကျတော့မှ ဆံနုကြေသွားမှ တကာကြီးလွတ်တာ။

တကာမကြီးတွေပုံမပျက်တော့ စုံမက်လိမ့်မယ်၊ ပုံပျက်တော့ မစုံမက် မတာတယ်ဘူးနော် -

“အဲဒီတော့ ပုံမပျက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တကာကြီးရဲ့ လူထင်နေ ဘယ်၊ ဘီလူးကို လူထင်နေတယ်၊ အဲဒီတော့ ဘီလူးကို လူထင်နေ တဲ့ ဥစ္စာကို ပုံပျက်အောင် ဖျက်ကြပါလား။ အသုဘလက္ခဏာ ရှုကြပါလို့ အဲဒီတော့ ကာယသတိပဋ္ဌာန် ကာယနုပဿနာ၊ ဝေဒ နာသတိပဋ္ဌာန် ဝေဒနာနုပဿနာ -”

သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါး၊ ကာယသတိပဋ္ဌာန် ကာယ နုပဿ နာ သောတာပန်၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန် ဝေဒနာနုပဿနာ သက ဒါဂါမ်၊ သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါး ကာယသတိပဋ္ဌာန်၊ ကာယ နုပဿနာ သောတာပန်၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန် ဒေနာနုပဿနာ သကဒါဂါမ် သောတာပန် အသုဘသောတာပန်ရယ် အသုဘလို့ သကဒါဂါမ်ရယ်၊ နှစ်မင်နှစ်ဖိုလ် ဟောကြား ဩဝါဒပေးရတဲ့ အကျိုးအနိသင်စကြာင့် အခုလာရောက်တဲ့ တကာ-တကာမတော့ မနုဿာ၊ ဒုလ္လဘ ရခဲသော တရား လူရယ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့အချိန် အခါ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကြီးနဲ့ မှီတဲ့အချိန်အခါ ဓမ္မ ရတနာတွေလဲ ပွင့်လင်းတဲ့ အချိန်အခါ ၃-ဦး၊ ၃-ဖလယ် မှီတဲ့ အချိန်အခါ သမထဝိပဿနာတရား ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြပြီး တံခါး ၆-ပေါက် အခွံ (၆)ပါးနဲ့ တိုက်ခိုက်တိုင်း တိုက်ခိုက်တိုင်း အသုဘလက္ခဏာ မြင်နိုင် သိနိုင် ရနိုင်တဲ့ကိုယ် ဖြစ်ကြပါစေကုန် ကော့သတည်း။ (သာဓု-သာဓု-သာဓု)

ယောဂီသတိဖြူပါ

အာရုံ (၆) ပါး၊ အခွင့်အရေးကို
(အကုန်မယူနှင့် မသုံးနှင့်) မြင်သမျှ အချောင်လိုက်လျှင်
ရင်ဝကို အပါယ် ၄-ပါး၊ ဒါးမြှောင် စိုက်ခံရမည်
သတိနှင့်ခံစားပါလေ

ကိုယ် ကိုယ် ကို အရီယာတွေ မသုံးတဲ့ အသုဘ
ခန္ဓာကိုယ်မှန်းသိအောင် မြင်အောင်ကြိုးစားရ
အသုဘခန္ဓာ မြင်မှ၊ သံသရာဝဋ် တဏှာညွတ်မှ၊
လွတ်ထွက်ရာအမှန်၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်ရောက်မည်။
(သဲအင်းဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒ)

နေ့စဉ်အားထုတ်ကြသူများ အဓိဋ္ဌာန်အရ
မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ နာရီပိုင်းဖြင့်
အပတ်စဉ် စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့နှင့် အစိုးရရုံးပိတ်ရက်များ
(ဝါတွင်းဥပုသ်နေ့များ)

အချိန် - နေ့(၁)နာရီမှ အစပြုသည်။

ဌာန - မိုဃ်းကောင်းဘုရားဝင်း သာသနာပြု
ဆိတ်ငြိမ်ရပ်ကွက်။ (အရိယာဓမ္မာရုံကြီးတွင်)

သက်တမ်း (၁) ရက်နှင့် နှစ် (၁၀၀)

သက်တရာရှည်ပြီး ခန္ဓာ ၅-ပါး ရုပ်နာမ်မကွဲလျှင်
(လားရာဂတိမသိလျှင်)

သက်ဆိုးရှည်

လူ့ပြည်တရက်သာနေပြီး၊ (သစ္စာ ၄-ပါးမြင်၍၊

ခန္ဓာကိုယ်တွေ တရားသိလျှင် သက်ကောင်းရှည်။

အဖုံးရိုက် မိဘမေတ္တာရွှေ့တံဆိပ်ပုံနှိပ်တိုက်